

IGEHIRDETŐ

Az Erdélyi Református
Egyházkerület folyóirata

Tizenharmadik évfolyam
2002. november

11

Tartalom

Tanulmány

Böszörményi Ede: Textusproblémák.....	495
---------------------------------------	-----

Tanulószoza

Bak Áron: Adventi igehirdetésre készülve a Máté 11,2–6 alapján.....	498
---	-----

Vasárnapi prédikációk

Antal Géza: Emberi várakozás – Isten munkája. János 1,46–50.....	501
Jónás Sándor: Hála neked, Uram! Ézsaiás 12,1–6.....	503
Köblös Domokos: Élő szőlővesszők. János 15,1–8.....	505
Sándor Endre: A nagy parancsolat ma. Márk 12,28–34.....	506

Prédikációk advent nagyhetére

id. Kántor Attila: Legyetek erősek. Efézus 6,10–13.....	508
Isten fegyvere: az igazság. Efézus 6,14a.....	509
A megigazulás páncélja. Efézus 6,14b.....	510
A békesség saruja. Efézus 6,15.....	511
A hit pajzsa. Efézus 6,16.....	512
Az üdvösség sisakja, a Lélek kardja, az imádság. Efézus 6,17–19.....	512

Prédikáció advent első vasárnapjára

Adorjáni Nagy Aranka: Jön a te királyod. Zakariás 9,9.....	514
--	-----

A Genezáret partján

Békeffy Lajos: Mi Atyánk 2002.	516
-------------------------------------	-----

Alkalmi prédikációk

Ifjúsági bibliórára

Móra László Tibor: Simon – mágia és hit. Apostolok Cselekedetei 8,5–24.....	517
---	-----

Presbiteri bibliórára

Hartmut Bärend: Új tájékozódás – jövőkép váltás.

Apostolok Cselekedetei 16,6–10.....	519
-------------------------------------	-----

Keresztelési igehirdetés

Pitó Zsolt: Nékem adatott minden hatalom..., tiveletek maradok minden napon

Máté 28,18–20.....	522
--------------------	-----

Esketési igehirdetés

Szakács János: Rebeka így felelt: elmegyek! 1Mózes 24,50–61.....	523
--	-----

Temetési igehirdetés

Orosz Gusztáv István: Bizodalmunk van az ítélet napjához.

1Korinthus 13,8a; 1János 4,16–17.....	524
---------------------------------------	-----

Alkalmi igehirdetés

Varga Károly: Örök tűz. 3Mózes 6,13.....	525
--	-----

A borítólapon Gy. Szabó Béla metszete

Hátlapon

Kádár Ferenc: Utolsó ítélet

Tanulmány

Böszörményi Ede

Textusproblémák

Egyértelmű ige. El kell döntenünk, mi az Ige tulajdonképpeni értelme. Ilyen csak egy lehet. Nem beszélhetünk egy igének „rendes” értelméről és külön egy „lelki” (pneumatikus) értelmezésről. Abból, hogy a Mt 14,24b-ben a tanítványokkal „a szél szembe fúj vala”, nem következtethetünk arra, hogy a keresztyén embernek mindig (vagy néha) nehézségekkel kell megküzdenie. Ez igaz, de ehhez az igéhez nincs köze.

Azt is el kell döntenünk, melyik fordítást tartjuk helyesnek. Nem hihetjük, hogy a Szentlélek két értelmet akart volna adni egy igének. Tiltakozzunk az ilyen dichotómia ellen. Az Onezimus nevével folytatott szójáték nem kétérelmű. Pl. 2Tim 1,12b: „...nála letett kincsemet”. Az új amerikai újtestamentumi revízió erről két fordítási lehetőséget ad: „ami rábízott” és (lapalji jegyzetben) „amit rábízta”. A Mt 6,11-ben vagy mindennapi, vagy holnapi kenyeret kérünk. A Mt 6,27-ben az említett fordítás „termetét egy arasszal” helyett „élet hosszát egy arasszal”-t (span of life) fordít. Szinte fölösleges hangsúlyozni, hogy csak egy fordítási variáns (mint ahogy csak egy szövegvariáns) lehet alapige.

* * *

Allegória és szimbólum. Az igaz allegória példázat vagy példakép. A szimbólum látható jegy a láthatatlan világról. Igaz, amit Franck Sebastian mond, hogy „az Írás örök allegória marad, csodabeszéd, rejtély, zárt könyv, gyilkos betű és érthetetlen tolvajnyelv minden istentelennek, de különös beszéd az Isten gyermekeinek”.¹ De ne gondoljuk allegóriának azt, ami csak félremagyarázás, vagy beleköltés az igébe.

ApCsel 27. Málta a megtartás szigete Pálék számára. „Erről jut eszembe – mondja az igehirdető –, megtartás szigete-e számunkra az egyház?” Az ilyen igefelhasználás az igazi mondanivalót sikkasztja el és egy szintre süllyeszti az igét bármely emberi történettel. Ez a feltett kérdés Robinson Crusoe hajótöréséről is eszébe juthatott volna.

Philón legalább becsületesen megindokolta, hogy miért allegorizálja Kain városépítését (1Móz 4,17). Mivel az, hogy egy ember várost tudjon építeni, szerinte „ellentmond a valóságnak, helyesebb, ha az allegória értelmében így fejezzük ki magunkat: Kain elhatározta, hogy úgy rendezi be a maga életét, mint egy várost” S ezután jön a város leírása, mint az emberi élet képe.² Akkor már inkább Ágoston magyarázatát vállaljuk: Kain várost épített, míg Ábel zarándok volt. Mert a szentek városa odafönt van, bár a földön is vannak polgárai, hol mint zarándokok élnek, míg az Ország ideje eljön...³

Aquinói Tamás magyarázatát is erőltetettnek érzem, mikor a zsidóknak és pogányoknak Krisztushoz való viszonyát Péternek és Jánosnak az Úr sírjához futásával szimbolizálja. A magyarázat kétségkívül az ige igazságát adja: a zsidók és pogányok

¹ Idézi *Anthologia humana*. Szerk. Hamvas B. Egyet. Ny. 1947. 146. Franck Luther kortársa volt.

A középkori szimbolizmus – művészetben is, teológiában is – nem volt véletlen. „Mivel a valóság (Is-ten) érzékfölötti és anyagtalan, nem írható le másként, mint szimbólumok által, melyek a láthatatlan és érzékfölötti világ érzékelhető és látható jelei.” P. Sorokin: *Social and Cultural Dynamics*. Vol. II. Allen & Unwin 1937. 91.

² *Anthologia humana*. 57–59.

³ *De Civitate Dei*. Engl. transl. Vol. II. 40.

egyidejűleg futnak Krisztushoz az idők folyamán a természeti törvény, ill. az írott Törvény által. A pogányok, mint Péter, aki másodikként érkezik a sírhoz, később jutnak el Krisztus ismeretére, de mint Péter, ők lépnek be először stb. A baj csak az, hogy ha Péter és János sírhoz futása valóban ezt akarná jelenteni, akkor nem hihetjük, hogy az Ige ennek kitalálását a mi fantáziánk találékonyságára bízta volna.⁴

* * *

Költészet és Ige. Sok a mély és szárnyaló poézisú ige a Bibliában. (Minden szó költészet „transzcendentális szimbólum”, ha a láthatatlan Istenről beszél – érzéki valóságokba ágyazott emberi nyelven.) Jézus „ama fényes és hajnali csillag” (Jel 22,16b). De ha erről beszélsz, vigyázz, hogy tebened is „hajnalcsillag keljen fel” (2Pt 1,19b), zsol-tármelódiák zengjenek, szentek hegedűje, angyali ének szóljon: himnusz. De ha igaz az, hogy „nem fordíthat verset senki a maga eredeti költői rangján felül” (Szabó Lőrinc az *Örök barátaink* I. Bev.-ében, 9.), igaz az is, hogy a költői ige ilyen továbbzengésére sem vállalkozhatunk „rangunkon felül” A rangot adja – nem a versfaragó készség (még ha rímfaragás közben az igét nem is forgácsoljuk el) s a jambusokon bicegni tudás, hanem a hívő mélység, a Lélek tüze, a szimbólumok csillogó ruhájába öltözött drága (misztikus) igazság. S ha ráadásul még akkor ritmus és rím is ötvöződik rá – hisz az első megjelenő rímpárok is a keresztyén himnuszokon illeszkednek össze, az Amor Sanctus énekein: csilingelő csengők betlehemi barikák nyakán –, örülünk neki vagy elviseljük, ki-ki guszta szerint. „Szent Bibliája lenne verstanom” azért *nem* az ige hirdető falitáblájára való Babits-sor.

* * *

Ellenallégória. Visszajára fordított allegóriának lehetne nevezni az olyan magyarázatot, melyben egy gazdag jelentésű ige értelmét transzponáljuk, leszűkítjük, belőle mintegy gyököt vonunk. Pl. a Jel 3,8 „nyitott kapuja”, mint újesztendei prédikáció „új kezdés”-ének szimbóluma. (Pedig leginkább: „mindössze is csak fejelés”.) Vagy: „Ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság” (2Kor 3,17). Hány március 15-i prédikáció lett ebből?

* * *

Minimum és maximum. Ha van ige hirdetői minimum (milyen sok ez a legkevesebb is: „ez a Jézus a Krisztus, akit én hirdetek néktek”), van maximum is. Nem adhatunk többet, mint az ige. Nem a racionalizmus pótlékaira gondolok. A fantáziadús ige hirdetésre.

Az arany szabály így hangzik: ne tájékoztassuk a gyülekezetet olyanról, amiről az ige nem tájékoztatott minket. Ne mondjuk el, mit gondolhatott Jézus a hajóban állva, ha az ige nem tartotta szükségesnek közölni. Ez közel is járna a blaszfémiához.

Igaz, hogy Leonardo azt is ráfestette az *Utolsó vacsorára*, hogy Júdás fellökte a só-tartót. De illő szerénységgel ne hasonlítsuk magunkat a Cena festőjéhez. És a prédikáció sem nem festmény, sem nem novella.

A Galátziabeliek előtt Jézus Krisztus úgy íratott le, mintha közöttük feszítettet volna meg (Gal 3,1). Még ha ebből valaki – irigykedve – következtetne is az első ige hirdetőik emlékeztetésébe vésődött s ránk nem maradt részletekre, a személyes élmény megelevenítő erejére, akkor is ott van figyelmeztetőnek a vers első fele: a Galátziabeliek mindezek ellenére balgatagok és megigézhetőek. A helyesebb fordítás némileg megváltoztatja a

---

⁴ János ev. kommentár, XVIII. lect. I. Idézi Jacques Maritain: *St. Paul*. Cassell & Co. 1945. 75.

hangsúlyt is: „kiknek szeme elé Jézus Krisztus nyilván kiábrázoltatott,⁵ amint megfeszítetett”

Ferdetorony. Némelyik prédikáció a pisai ferdetoronyra emlékeztet. Minél följebb épít, annál távolabb jut az alapigei súlyponttól: csoda, hogy megáll, mondjuk ámulattal vagy cinikusan: de a befejezés kissé az űrben lebeg s az Ámen záróköve a földre poty-tyan.

Ha pedig az elkanyarodott szónok a befejezést egy ügyes bumeráingdobással az alap-
hoz akarja vágni, vigyázzon, nem tudni, mit talál el. Az alapra nem kerülhet, oda más épült; még mellé sem kerülhet: elektromos feszültségük, töltésük már más előjelű: taszítják egymást.

* * *

Nagyon sok prédikációnak a *textushoz való viszonya* akkor lenne becsületes és tisztázott, ha a prédikációt így kezdenénk: Atyámfia, egyházunkban az a szokás, hogy alapigét veszünk fel. Én azonban most nem pont ennek a felolvasottnak fogom a magyarázatát adni, nem is arról lesz szó, amit ez az ige mond, hanem ehhez az ígérez kapcsolódóan bennem egy csomó gondolat asszociál (amikről hiszem, hogy Isten üzenetei lesznek tihozzátok), ezeket fogom elmondani.

* * *

A megrostált igehallgatóság. „Csak a választottaknak, tanítványoknak szól az Ige.” Pedig tanítvány a nagy sokaság is. És a 12 között ott a gonoszság fia is, az áruló: Júdás.

Azért azt is meg kell fontolnunk, hogy valóban ez vagy amaz az ige nem *csak arra* a konkrét történeti helyzetre vonatkozott-e? Nem csak a 12-nek mondott-e valamit az Úr? Az egyháztörténelem legnagyobb kérdései közül sok e körül forog. Pl. Az oldás és kötés hatalmát csak a 12-nek adta Jézus? Vagy egy modern példa: az asszony hallgasson-e a gyülekezetben?

* * *

Az igehirdetés nem észkonstrukció. Az exegézis az, de az is csak bizonyos fokig és mértékkel. Az igehirdetés – merészkedjünk el egy definícióig – az engem egy ígén át megszólító Istennel való személyre és közösségi viszonyoknak ez ígére támaszkodó, gyülekezet előtti kifejezése. (A definíciót persze tovább kellene definiálni: mit jelent „megszólító”, „közösségi”? Hány embernél kezdődik és *mikor* a „gyülekezet”?)

Persze, ez a textusos igehirdetés. Ne felejtjük el, hogy lehet textustalan is. Vagy helyesebben: nem „ez ígére támaszkodó”; vagy: nem egyre, többre; akár az Igére, az egészre; mint Pál, ki „vetekedék velök az *írásokból*, megmagyarázva...” (ApCsel 17,3)

Ez elszórt jegyzetek végkövetkeztetése csak annyi, hogy a mi igazi tudományunk az Ige tudománya. Magyarul: biblica theologia. De „ama fényes és hajnali csillag” világosságánál.

(Ezzel a cikkel emlékezünk a 2002 szeptemberében elhunyt szerzőre. Újból megjelent *Az Igazságot szeretetben* c. kötetben, Debrecen 1998.)

---

⁵ Victor J.: „Kiplakátíroztatott”. Szolgálatunk, 1907. március 18. Rev. Standard Version: „portrayed”.

Tanulószo

Bak Áron
Kecsetkisfalud

Adventi igehirdetésre készülve a Máté 11,2–6 alapján

Exegézis

Az alapige versei azt az evangéliumi történetet tartalmazzák, amely a Máté evangéliumának abba a nagy egységébe tartozik bele, amely az Ige és a cselekedetek Messiásáról szólnak, meg az Ő tanítványi közösségéről (Mt 4,17–11,30). Ezen az egységen belül a Jézus Krisztus cselekedetei miatti vitatkozásokról van szó, amelyek közé tartozik a tanítványok bekapcsolódása Jézus munkájába (9,35–11,1), Jézus munkájának új volta és sajátosságossága (11,2–30). Ebben az utolsó csoportban szerepel Keresztelő János kérdése és Jézus válasza (11,2–6). Ez a szakasz feltehetően a Jézus beszédeit tartalmazó gyűjteményből származik és azt írja le, hogy a börtönbe került Keresztelő János bizonytalanodik Jézus személye felől. Tanítványaitól üzen Jézusnak, Jézus pedig választ ad.

Feltűnő az „elküldvén kettőt az ő tanítványai közül”, amely arra utal, hogy Keresztelő Jánosnak nagyobb csoportja volt. De ugyanilyen kiemelkedő kifejezés a „Krisztus cselekedetei”, amely azt mutatja, hogy Jézus munkálkodásának nagy visszhangja volt. Keresztelő János üzenete arra vall, hogy bár ő keresztelte meg Jézust, mégis utána elbizonytalanodott felőle, csupán a róla keringő hírek juttatták arra a gondolatra, hogy mégiscsak Jézus lehet a Messiás.

Az Újtestamentum korában a hitelenség bizonyossága és az igazhitűség komoly kérdés volt, mert benne valóban a hit iránti nyitottság rejlik. Az igazhitűség azonban nem egyszerűen azonosul a hitvallási tétellel, hanem az Istennel való életet jelentette, amelyet csak megtapasztalni lehetett. Ezt fejezi ki a kérdés: „Te vagy-e az eljövendő, vagy mást várjunk?” Jézus válasza ezért hangzik úgy, hogy meg kell jelenteni Keresztelő Jánosnak azt, amit hallanak és látnak. Ugyanis a Messiástól nem kell csodákat várni. Keresztelő János kérdése azt rejti magában, hogy ő inkább a visszatérő és csodákat tevő Illés prófétát várta, semmint azt a Messiást, aki Jézus volt. Jézus cselekedeteit ilyen értelemben fogta fel messiási csodáknak. Jézus azonban nem a csodákra, hanem a *megélt* Istennel való közösségre hívta fel a figyelmet. Az ő cselekedeteiben már elkezdődött az a végidő, amelyet a próféták meghirdettek. De figyelemreméltó, hogy hiányzik a prófétai ígéretekkel kapcsolatos népek feletti ítélet. A poklosok megtisztulása és a halottak feltámadása pedig túlmutat a prófétai ígéreteken. Ezért hangsúlyozódik ki az, hogy Jézussal már elkezdődött az idők vége. Ez ugyanis a legdöntőbb dolog. Az Ő cselekedetei az Ő teljhatalmának a jelei, amelyek egyformán hitet és kételkedést váltanak ki. Így lesz nyilvánvaló, hogy cselekedetei csak azok számára lesznek érthetőek és elfogadhatóak, akik látják és hallják. A záró mondat ennek megfelelően fejezi ki, hogy „boldog, aki énbennem meg nem botránkozik”. Jézus válasza nem vitatja el a kérdező Keresztelő János hitét, hanem ellenkezőleg, arra hívja fel a figyelmet, hogy a hit mindig az ember saját válasza kell hogy legyen, sohasem egy előre megfogalmazott hitvallási tétel szajkózása.

Prédikáció-vázlat

Célkitűzés: érthetővé tenni, hogy az advent értelmének megfelelően a testben már eljött Krisztus most is jön hozzánk a Szentlélek által azért, hogy most is várjuk, amint majd dicsőségben ismét megjelenik.

1. Keresztelő János előkészítette Jézus jövetelét, mégis bizonytalanodni kezdett felőle.
2. A karácsonykor megszületett, közénk jött Krisztus most is jön hozzánk.
3. A bizonytalan várakozásban is biztosak lehetünk Krisztus jelenlegi jöveteléről, köztünk való jelenlétéről.
4. A várakozásban nekünk is szüntelenül tudakozódnunk kell Krisztus felől.

Krisztusra várva

Alapige: Máté 11,2-6

Bibliailvasás: Lukács 1,67-79

Kedves Testvéreim, a felolvasott evangéliumi történet a várakozásról szól. Nem akármilyen várakozásról, hanem Keresztelő János adventjéről. Mert az advent azt jelenti, hogy várni Jézus Krisztus érkezésére. Keresztelő János pedig várta a Jézus megjelenését.

1. Ez az ember Jézus Krisztus jöveteleének a hírnöke volt. Születését angyal jelentette be. Mivel az apja, Zakariás nem hitte el ezt a bejelentést, azt a bizonyítékot kapta, hogy addig nem fog tudni megszólalni, amíg a fia meg nem születik és nevet nem adnak neki. És neki szó nélkül kellett várnia addig, amíg be nem teljesedett az angyal beszéde. De amikor beteljesedett, akkor meg tudott szólalni. S amit mondott, az Istent dicsőítő ének volt. Ezt az éneket hallottuk a bibliailvasásból. Ebben az énekben mondotta el, hogy megszületett gyermeke a „magasságos Isten prófétájának hívatik és előtte jár, hogy az Ő útjait megkésztse” És valóban ez a gyermek lett Keresztelő János, akiről aztán azt mondotta Jézus Krisztus, hogy „prófétánál nagyobb” – mert „az asszonyoktól szülöttek között nem támadott nagyobb Keresztelő Jánosnál” (Mt 11,9.11). Mégis „aki a legkisebb a mennyek országában, nagyobb nálánál”

Jézus azért mondotta róla ezt, mert Keresztelő János, miután felkészült a prófétai szolgálatra és kemény szavú igehirdetése valósággal felrázta a népet – még Jézust is alázatosan megkeresztelte; a fejedelmet pedig szigorú szavakkal megfeddette = vagyis előkészítette Jézus Krisztus jöveteletét –, mégis elbizonytalanodott a várakozásban. A fogságban meghallotta Jézus cselekedeteinek hírért, s elküldött kettőt az Ő tanítványai közül, hogy kérdezzék meg tőle: „Te vagy-e az Eljövendő, vagy mást várjunk?” Ez volt Keresztelő János adventje! Advent első vasárnapján ezért szól hozzánk ez az Ige.

2. Az advent Krisztus várásának az ünnepe. A várakozást általában időfecsérlésnek tartjuk. Türelmetlenséggel jár, bizonytalansággal is. Nem szeretjük, ha várni kell. Krisztusra várni azonban egészen más dolog. Az nem elvesztegetett idő, hanem a felkészülés ideje. Alkalmom arra, hogy a megérkező Krisztus ne találjon minket készületlenül. Éppen olyan ez, mint amikor a szülők várják gyermekeik jöveteletét. Értesítették őket, hogy fog-nak jönni. Rég nem találkoztak, rég nem beszéltek ki magukat együtt. Keveset tudnak egymásról – csak éppen egy-egy levelet váltottak, vagy néhány szót szóltak telefonon. De arra nem volt alkalmuk, hogy igazán részt tudjanak venni egymás örömeiben-bánatában, vagy át tudják érezni egymás gondjait. Vagy ha már nincsenek életben a szülők, akkor a testvérek várnak egymásra, hogy hosszú idő után találkozhassanak. Tudnak egymásról, csak éppen úgy fordult a sorsuk, hogy nem lehetnek együtt. S ha megkapták az értesítést, hogy jönnek, akkor várják őket. Nem tétlen várakozásban, hanem tevékeny készülődésben. Hogy amikor megérkeznek, akkor ünnep legyen – szívbeli örvendezés legyen az együttlét.

Ilyen készülődő várakozás az advent, Testvéreim! Jézus Krisztus érkezésének a várása! Tudjuk, hogy jön, mert tudtul adta nekünk Isten az Ő Igéjében. Azt is tudjuk, hogy már eljött és megszületett testben. Most pedig csendes örömmel készülődni kezdünk a karácsony megünneplésére, hogy méltóképpen találjon minket, amikor megérkezik. De azt is tudjuk, hogy most is jön hozzánk. Mert ha összegyűlekeztünk az Ő nevében, akkor megérkezik és jelen van közöttünk a Szentlélek Isten csodálatos munkáján keresztül. Mi pedig azzal az indulattal tudunk lenni egymás iránt, ami volt a mi Úrunk Jézus Krisztusban is irántunk. És még azt is tudjuk Isten Igéjéből, hogy az Ő dicsőséges eljövetele meg fog szentelni minket és bekapcsol majd Isten örökkévalóságába! Ennek a készülődő várakozásnak ünnepe az advent.

3. Azt mondja az Ige, hogy Keresztelő János a fogságban hallotta meg Krisztus cselekedeteit. Akkor mégis tétlen várakozása kellett legyen. De nem volt az, mert ő nem csüggedt el, csak elbizonytalanodott. Ő nem embert várt egyszerűen, akinek jövetelét valami megakadályozhatta volna. Hanem Isten egyszülött Fiát várta. Tudakozódott felőle, figyelmes volt, meghallotta, hogy milyen hírek keringenek róla. Annak idején ő keresztelte meg a Jordánnál. Ő mondotta róla, hogy el fogja venni a világ bűneit. Biztos volt felőle, hogy el fog jönni, csak nem értette, hogy biztosan eljött-e már. Ez a Krisztus cselekedeteire való figyelés volt az igazi készülődés az Ő érkezésére! Nekünk már megvan a bizonyosságunk Krisztus Jézusról. Szorgalmasan tanulhattuk Isten Igéjéből. Mindannyiszor megbizonyosodhattunk felőle a keresztség és az úrvacsora sákramentumából. És most naponta azzal a reménységgel élhetünk, hogy „Ő igazgatja a mi lábainkat a békességnek útjára”. És azt is bizonyosan tudjuk, hogy Ő olyan, mint „a naptámadat a magasságból” (Lk 1,78) Mert Ő az, Testvéreim, aki beragyogja életünket és a sokféle gond között láthatóvá teszi Isten irgalmasságát!

Egy hétéves kislány nagyon sajnálta a szomszédjában élő világtalan nagymamát. Sehogyan sem értette, hogy miért nem lát. Olyan szép ez a teremtett világ, mindenütt visszatükrözi Isten dicsőségét. Miért nem lát? Kinyitotta neki a külső ablaktáblákat. Legyen nagyobb világosság a házban. Kikísérte a napra, télen a vakító fehéren ragyogó óra. De mindig csak azt a magyarázatot kapta, hogy ő „csak egyformán lát” sötétben is és világosságban is. Csakhogy ez a kislány nem nyugodott ebbe bele. Ha nem lát, hát felolvasson neki a zsoltáros könyvből. És egyedül ő volt az, aki törődött ezzel a világtalan asszonnal. Egyszer aztán erre a szüntelen törődésre, a gyermeki szeretetnek erre a szűnni nem akaró áradására azt mondotta ez az asszony, hogy most már lát! Látja, hogy milyen a szeretet! Olyan, hogy bevilágít az emberek lelkébe és láthatóvá teszi a szívüket! Így világítja meg a mi életünket, Testvéreim, Jézus Krisztus, akire várunk. Akinek az érkezésére készülődünk. Mert Ő mindig Istennek az irgalmas szeretetét hozza el közénk!

4. Keresztelő János nemcsak hallott a Krisztus cselekedeteiről, hanem tudakozódott is felőle. Ezzel a tudakozódással folytatódik a mi készülődésünk az Ő jövetelének várására. Soha nem elégedhetünk meg azzal, amit Jézus Krisztusról tudunk. Mert sokat tudunk róla. Sokszor hallunk róla. Mégis könnyen elbizonytalanodunk ebben az ismeretünkben. Nem látjuk igazolva azt, amit róla megtanultunk. Nem tudjuk valóságnak elfogadni, hogy az Ő jövelele és megérkezése hozzánk mindannyiszor megtörténik, valahányszor Isten Szentlelkére hallgatunk, s annak tanítása szerint élünk. Ezért kell tudakozódjunk mindig Krisztus felől. Éppen úgy, mint ahogy Keresztelő János is tudakozódott. Mert ez a tudakozódás nem marad válasz nélkül. Isten gondoskodik arról, hogy megbizonyosodjunk. Megbizonyosodjunk arról, hogy Jézus Krisztus az, akire nekünk szükségünk van. Azért van reá szükségünk, hogy elfogadjuk Tőle az elkészített üdvösséget!

Keresztelő János sem maradott válasz nélkül. Ebben a válaszban benne volt mindaz, amit Jézus cselekedett. Az Ő cselekedetei pedig az üdvösséget szolgálták. Az üdvösséget mindenkinek, aki a maga erejéből, vagy mások segítségével nem tudta azt megszerzeni. Hanem alázattal elismerte, hogy azt Isten adja meg nekik ingyen kegyelemből. A mi tudakozódásunkra is ezt a választ adja Isten. Mi pedig ezzel a válasszal készen állhatunk Jézus Krisztus érkezésének várására! Ámen.

(Bágy, 1994. november 27-én.)

Vasárnapi prédikációk

Antal Géza

Farcád

Emberi várakozás – Isten munkája

Alapige: János 1,46–50

Bibliailvasás: Zsoltárok 113

Emberi életünk velejárója a találkozás. Nem telik úgy el nap, sőt óra, hogy ne találkoznánk az ember egy másik emberrel. Ilyenkor a megkérdezett elmondja életének, családjának legújabb híreit. Ezek lehetnek örömteli vagy bánatos események.

Filep találkozik Nátánaellel. Ezzel indul a történet. De tulajdonképpen a Jézussal való találkozás áll a központban! A hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígéje által, ami az egymással való találkozás lehetőségein keresztül valósul meg. Jézus éppen így bízta rá tanítványaira az Atya országának építését, az evangélium hirdetését, tanítvánnyá téve minden népet. E megbízás, küldetés áldott alkalmi az emberi találkozások. Ahogy találkozik szomszéd a szomszédal, barát a barátal, sőt idegen az idegennel s beszél élete örömeiről vagy bajairól, mindig a legfontosabb, ha Krisztus evangéliuma fényében éli meg és fogadja el ezeket az eseményeket, aztán beszél arról, ami élete sajátos ajándéka, ami Isten akaratának megvalósulása életében. Ebben a hitben szólva a találkozások eredményesek, felemelők lehetnek, sőt csodák történhetnek, mint ebben a történetben Nátánaellel.

Mindnyájunk előtt közismert a zsidó nép töretlen Messiás-váradalma. Isten megígérte és prófétái által ezt az ígétét újra és újra megerősítette, hogy Szabadítót küld választott népe megváltására. Ebben a várakozásban élte meg e nép évezredes történelmét. Szinte kiérezni azt a határtalan örömet, azt a melegséget, amely sugárzik Filep szavaiából, amikor így szól: „Aki felől írt Mózes a törvényben és a próféták, megtaláltuk a názáreti Jézust, Józsefnek fiát.” Úgy adja tovább ezt a hírt, mint népének, de saját szívének is a megtalált legdrágább kincsét. Szívére szorítja, de nem bír vele, s így megosztja, tovább adja – nem teheti, hogy amit látott és hallott, azt nem mondja el.

Azt várná az ember, hogy Filep örömhírére Nátánael is lelkesedve ujjong, de helyette kételkedő tartózkodás következik: „Názáretből támadhat-e valami jó?” Az írások, amelyeket bizonyára Nátánael is ismert, az ígéretek, amelyek ott éltek az ő és a népe szívében, nem Názáretre utalnak. Nincs határozott ígét a Messiásról, amely erre a galileai kis falura vonatkozna. Ő is tudja, hogy a Messiás Dávid városából, Betlehemből jön, márpedig az ő tudomása szerint Jézust azért hívják Názáretinek, mert Názáretből való. Így nem illik rá ez az elnevezés.

Ez a történet tehát egy tévedéssel, mondhatnók egy banális félreértéssel kezdődik. Mindjárt azt kérdezzük, hogy lehet az, hogy senki nem világosította fel Nátánaelt tévedése felől? Filep szavai hallatán Nátánael telve van kételkedéssel és tartózkodással. Filep amint látja Nátánael magatartását, a Jézussal való személyes találkozás lehetőségét ajánlja fel: „Jer és lásd meg!” Ha nekem nem hiszel, nézd meg saját magad, győződj meg az igazságról. Nátánael kételkedve, hitetlenkedve közeledik Jézushoz.

Hányszor történik meg velünk is, hogy amikor a világ, a társadalom, az élet képtelenségeire gondolunk vagy saját sikertelenségeinkre, hiábavaló buzgalmunk, akkor feltámad a kérdés: származhat-e ebből valami jó? Tudunk-e mi eredményt elérni ott, ahol már minden vesztesre áll? Támadhat-e valami jó abból a parányi, apró lehetőségéből, ami

szinte elenyészik a hatalmas erőkhöz képest? Lehetnek-e én gyarló, bűnös ember áldott eszköz Isten kezében? Támadhat-e az én igyekezetemből eredmény, vagy békesség abból a szívből, mely csak gyűlölni tud? Meg tud-e változni az, aki rabja annyi meg annyi szenvedélynek, hogy ne menjen tönkre családja, békessége, élete? Lehetséges-e a felemelkedés az ilyen mélységekből?

Nátánael akkor még nem kapott választ kérdésére. Azt csak a Jézussal való találkozásakor kapta meg. De nekünk, mihelyt kérdeznénk, már szól az ige: „Ne félj, te kicsiny nyáj, mert tetszett a ti Atyátoknak, hogy nektek adja az országot.” (Lk 12–32) Mégis hányszor szorult össze a szívünk az elmúlt évtizedek diktatúrája alatt falvaink, közösségeink, templomaink miatt! Vajon ezek megmaradnak-e, lehetnek-e továbbra is otthonok s élhetnek-e bennük továbbra is jövőt építő nemzedékek? Lehet-e a népnek ismét szabadsága s Babilonból lesz-e még hazatérés és felépülés? Most számba vehetjük tévedéseinket ezen a téren is, s jó látni a sok példa nyomán, hogy a maroknyi nemzet, s ez a kicsiny gyülekezet is miként élte túl és mentette át a több évszázados örökségét a jövődő számára. Meg kell tanulnunk hittel elfogadni azt, hogy Isten kezében mindennek és mindenkinek értéke van, s Ő számon tart minket! A történet úgy folytatódik, hogy Jézus érdekes módon szólítja meg Nátánaelt: „Íme egy igazán Izráelita, akiben hamisság nincsen.” Kérdezhetnénk, hízelegni akart Jézus Nátánaelnek vagy gúnyolódott vele? Furcsa módon nem a nevét mondja, hanem emberi mivoltának értékeit említi fel.

Nyilvánvaló a kérdés: „Honnan ismeresz engem?” – s rá a felelet, minden magyarázat nélkül: „Mielőtt hitt téged Filep, láttalak téged, amint a fügefafa alatt voltál.” A hatása azonban megdöbbenő: Nátánael, a kételkedő, a tartózkodó egyszerre lelkében összeroskad, „tudománya erősségéből” összeomlik, s így szól: „Rabbi, te vagy az Isten Fia, te vagy Izráel királya.” Hogy lehet ez? Mi történhetett vele? Tamás a feltámadott Úrral találkozott, de Nátánael...? Hogy Jézus szeme átlátott téren és időn, ez elég volt arra, hogy Isten Fiának, Messiásnak fogadja el Őt? Egyszerre megfélemedezett arról, hogy Jézus Názáretből való? Emberi kifogásai egy csapásra eltűnnek.

Talán az egész történet legfontosabb része, igazi tanulsága és jelentősége, hogy bár Nátánaelt senki nem világosította fel Jézus származása felől s megmaradt abban a hitben, hogy Názáretből származott, s így nem illenek rá a jövődölések, mégis kénytelen hinni benne, sőt örökre tanulságos hitvallást tenni Róla. Inkább hisz Jézusnak mint a prófétáknak: Te vagy az Isten Fia, Izráel Királya, te vagy a Messiás akkor is, ha a prófétai jövődölés esetleg mást tanít, ha a jelek látszólag ellened szólnak. Inkább elhiszem azt, hogy az Ótestamentum prófétái tévedtek, de Te az igaz Krisztus vagy mindörökre!

Ez a jelenet Jézus csodái közé tartozik, az egyik legszebb mesterműve. Hogy igazi mélységeiben megérthessük, úgy gondolom, vissza kell mennünk gondolatban a messi múltba, az ősatyák történetének korába s fel kell idéznünk egy különös éjjeli történetet a Jabbók patak mellett. Egy ember itt nyert új személyazonosságot, a régi megvetett név helyett új nevet – magasztosat. Nem nehéz kitalálni, hogy Jákóbról van szó, a csalóról, a mindenkit átejtő, hamisan meggazdagodó emberről, aki egyszer elérkezik oda, ahol le kell tennie mindent, le kell mondania mindenről, amit addig összehordott, csak hogy menthesse életét. Egész éjszaka küzd az angyallal, önmagával, csaló énjével, s mire feljön a hajnal elveszíti régi nevét s új nevet kap. Ez a név, Izráel, már a csodálatos harc győztes végét jelöli. Valójában ez ő, a küzdő ember, nem a csaló – s megújult lélekkel hordja ezt az új nevet.

Amikor Jézus azt mondja Nátánaelnek: „Íme egy igazán Izráelita (nagy betűvel írva), akiben nincsen hamisság” – talán ha az eredeti szöveg hűségével akarnánk visszaadni, ma így hangzana: Íme egy igazán Izráelita, akiben nincsen Jákób. Ez felidézte benne

saját lelki harcainak emlékeit, öntudatosá vált előtte az, amit még soha ilyen világosan nem érzett, hogy ő Isten előtt milyen megalázott, bensőleg megtört lélek.

Nátánael ráismert Jézusban a maga „angyalára”, akivel régóta küzdött, aki által legyőzetett. Így volt, így kellett lennie, mint Saulussal is történt a damaskuszi úton. Mindenkivel ez történik, aki Jézusnak adja szívét és elmondja előtte a vallomást: Te vagy az én Messiásom.

Nátánael története tömegek és korszakok életében fog megisméltódni, mikor majd újra láthatóvá válnak azok az angyalarcok, amiket úgy elfelejtettünk és amiről a Jabbók patakjának története, a betlehemi éjszaka és Nátánael története beszél. Ámen.

Jónás Sándor

Bályok

Hála neked, Uram!

Alapige: Ézsaiás 12,1–6

Bibliailvasás: Zsoltárok 40,1–13

Az egyik leggyakrabban használt szólásunk így hangzik: „Hála Istennek!” Sajnos annyira közhelyszerűvé vált, hogy észre sem vesszük igazi tartalmát, amikor kimondjuk. Legtöbbször csak úgy kicsúszik a szánkon. Tapasztalataim szerint egyaránt használja minden népcsoport és ezen belül előszeretettel mondogatják hívők és hitetlenek.

A szólás háttere: Isten jót tett velünk emberekkel. Kimentett a bajból, vagy valamilyen előnyhöz juttatott – ez lehet száz- és ezerféle –, ezért mi adósoknak érezzük magunkat és valamiképpen fizetni szeretnénk. Erre tanítanak a népmeséink: „Jó tett helyébe, jót várj és tégy!” A jólneveltség is ezt követeli! Már gyermekkorunkban arra tanítottak, ha bárkitől bármit kaptunk, mondjuk azt: „Köszönöm szépen!”

Kimondjuk tehát ezt a kétszavas mondatocskát: „Hála Istennek”, és ezzel letudunk minden Istennel szembeni tartozást. Valóban ilyen egyszerű lenne az egész?

Induljunk ki abból, hogy az emberi gondok, bajok, szükségek sokfélék. Minden esetben ezekhez mérten terjesztjük fel Istenhez kéréseinket, igényeinket. Számunkra ennek egy kifejezőmódja van: az imádság. Szólni tegnap, ma és majd „ama napon”, azaz mindenkor. Első szavunk nekünk is csak az lehet, amit a prófétától hallunk: „Hálákat adok neked, ó, Uram!”

Ézsaiás könyvének ez a rövid fejezete pontosan tükrözi Izráel népének akkori, sőt eljövendő lelki magatartását. A megelőző fejezetek logikája valósággal ideköveteli ezt a rövid, zsoltárszerű záróimádságot.

Ami az előzményeket illeti, Ézsaiás nem köntörfalaz. Isten nevében ráreccsent Izráel népére már könyvének első soraiban: „Halljátok egék, és vedd füleibe föld, mert az Úr szól: Fiaikat neveltem, s méltóságra emeltem, és ők elpártolának Tőlem. Az ökor ismeri gazdáját, és a szamár az ő urának jászlát; Izráel nem ismeri, az én népem nem figyel reá!” (Ézs 1,2–3). Az Úrtól való elfordulás az Ő haragját és ennek okozatát, a büntetést vonja maga után. Keményen pattognak az ítélet szavai, akár a korbácsütések. Az 5. fejezet természetlen szólóskertjéről szóló példázata már-már újszövetségi hangulatot ébreszt bennünk, csak a következő, 6. rész elhívástörténete és az azt követő messiási prófécia zökkent vissza az Ószövetség világába. Mindezek ellenére az ítélethirdetések és az ezeket kioltó messiási prófécia arra utalnak, hogy Izráel népe s vele együtt az egész világ „megérett” a megváltásra. Az „ama nap” egyre közelebb van!

A „hála neked, Uram” ezúttal nem a bő termésért, az egészségért, vagy bárminemű előmenetelért, hanem a bűnbocsánatért, vigasztalásért, szabadításért kell hogy szóljon. Természetesen senkit sem szeretnék lebeszélni arról, hogy az anyagiakért hálát adjon, sőt tudvalevő, hogy a pillanatnyi életünk javarészt ezeken az isteni ajándékokon múlik. Ezért nemcsak kérem a mindennapi kenyeret, de hálát is adok érte. Ami azonban megjelenik e röpke hat versben, az nem más, mint az Isten iránt érzett hála egyik legnemesebb formája. Nem a pillanatnyi lét, vagy boldogság, hanem a messiási, krisztusi jövő „ama napja” van benne előrevetítve!

Az Isten és ember közötti kapcsolat nem hasonlítható össze az ember és ember közötti kapcsolattal. Mi másképp haragszunk és másképp bocsátunk meg. Bár a közmondás így tanít: „Ha nemeslelkű a haragosod, kérj szívességet tőle.” Mi nem tesszük ezt. Ennél nagyobbak a vélt, vagy valós sérelmeink, következésképp félünk az esetleges elutasítástól. Ezért találó erre a fejezetre a „megváltottak hálaéneke” elnevezés. A megváltott, megszabadított ember mindent átértékel. Kérdezzük csak meg gyógyíthatatlannak hitt betegségből felépült embertársainkat, vagy ha van rá módunk egy volt halálraiteltet: milyen érzés az újrakezdés öröme? Minden bizonnyal arról számolnak be, hogy olyan volt ez, mint maga a megváltás!

Alapigénk második és negyedik verse Mózes hálaénekét idézi az első nagy szabadításért. Neki és az őt követő népnek akkor ez volt a megváltás. Ott a Vörös-tenger partján ez a szabadítás jutott eszébe.

Nagyon sok ehhez hasonló élményt élt már át az emberiség a történelem folyamán. Gondolok itt a nagy járványok, a pestis, a kolera utáni érzésre, vagy a két világháború követő olyannyira áhított békére, vagy akár a jelen szabadabb levegőjére. Mind-mind fontos állomás, de mégsem maga a megváltás. Az igazi megváltás Jézus Krisztus szenvedésével és halálával érkezett hozzánk. Isten szabadítása ekkor vált teljessé a világban. Aki ezt lelkileg átélte, nem fél többé. A sötétségből a világosságba lép az ember. Az Ószövetség népének is mindezeket valósággal megelőlegezi az Úr ebben a próféciában.

- Majd fogsz tudni hálát adni, mert Isten megbocsát.
- Szabad leszel, mert Isten megszabadít.
- Nem félsz a gonosztól, mert az Úr van veled.

Lassan mögöttünk van már ez az esztendő is. Sok minden történt velünk. Ezeket jól ismerjük. Még több minden történhetett volna Isten gondviselő kegyelme nélkül. Ezekről meg jobb, ha nem is tudunk. Jó annak, aki még hálát adhat.

Előttünk lassacskán újra itt az advent. Majd a messiási ígéret beteljesedése, a karácsony. Gondoljunk arra, hogy Izrael életében akkor még csak egy előrevetített lehetőség volt mindez. Nekünk pedig valóban megjelent Isten üdvözítő kegyelme. János apostol szavaival élve: „Mi láttuk és elhittük!”

A tiszta forrás nekünk már nem csak egy rituális tisztaság lehetősége, hanem maga az élet. Ebből nekünk is merítenünk kell. Talán az eljövendő ráébreszti végre az alvó világot Isten igazságára.

Valaki – talán mégis maga Ézsaiás – Izrael küzdelmes élettörténetének leírásába beilleszt egy hat versnyi rövid szöveget. Különös oázis a szenvedés és küzdelem sivataga közepén.

Amikor ezt a hálaéneket olvassuk az az érzésünk, hogy egy szócska kimaradt a szövegből. Egyébként majdnem minden mondatban helye lenne. Ez a „majdan” időhatározó szócska lenne. Próbáljuk meg gondolatban így olvasni a szöveget és azonnal megértjük ennek a próféciának csodálatos voltát.

Isten jól ismeri akkori és mostani népének hibáit, de ezekkel együtt látja szenvedéseit is. Bár minden oka meglenne az örök ítéletre, mégis az „érted haragszom, nem elled” isteni magatartását választja. Az ilyen gondviseléssel szembeni hála már nem fejezhető ki két szóban. Itt már nem elég a „Hála Istennek.”

Képzeld tehát bele az Igébe a „majdan” szót és olvassuk a negyedik verset valahogy ilyenformán: „És így szövegetek *majdan* ama napon.” Ami ezután következik már nem csak a megváltottak örömeke, hanem maga a misszió. Hirdetni, elmondani, tudatni, vagy az Újszövetség krisztusi nyelvén „tanítvánnyá tenni” Tudatni a legnagyobb bajban, a legnehezebb életkörülmények között és mindezek ellenére szívbeli örömmel, hogy milyen nagy közöttünk és bennünk maga Isten. Nos, aki mindezt meg akarja tenni, arra el lehet mondani, hogy igazi hálával áldozik Istennek. Itt már nem csak szó, hanem tett is van. A cselekedetnek pedig nyoma marad. Keressük meg az alkalmakat, lehetőségeket és életünkkel adjunk hálát Isten bűnbocsátó kegyelméért. Ámen.

Köblös Domokos

Székelyszenterzsébet

Élő szőlővesszők

Alapige: János 15,1–8

Bibliaalvasás: Ézsaiás 5,1–7

Szőlőskertjeink koparak lettek, levetkeztek leveleiket. Ez a késői ős képe. Nem látjuk más, mint a megszedett venyige és a szőlőtöke. Éppen megfelel a természetben levő kép annak, amiről az evangélium beszél.

A Szentírás szívesen használja a szőlőssel kapcsolatos képeket. Beszél a szőlő telepítéséről, a karbantartás gondjairól és beszél a szőlőskert termékeny vagy terméketlen voltáról.

Nem kell találgatnunk, ki az Úr szőlőse. Az Úr szőlőse Izráel háza. Mindent megtett a Gazda: szövetséget kötött népével, kihozta a szolgálat házából, neki adta törvényét. Jézus Krisztus eljött, bemutatta a tökéletes áldozatot, nekünk hagyta kijelentését. Ezzel szemben mit tett Izráel háza?

Jézus Krisztus magát szőlőtökének nevezi, az Atyát szőlőművesnek, minket pedig szőlővesszőknek. A gyökerek és a szőlőtöke adják a táplálékot, hogy az alvó rügyekből ígéretes szőlővesszők induljanak fejlődésnek. A szőlőtöke nem önmagáért van, hanem a vesszőkért. Éppen úgy a szőlővesszők sem önmagukért vannak, hanem a gyümölcsökért.

A vesszők mi vagyunk, a gyümölcsök a hitnek Isten szerinti jó cselekedetei. Nekünk Krisztusból kell kinőnünk. Ez a mi életünk alapja. „Mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek” – mondja az Úr Jézus. Aki rátette életét Krisztusra, annak nem kell keresnie emberi hivatását. Annak csak engednie kell, hogy a gyökér nedvei saját életén át elérjék az ízes gyümölcsökben, jó cselekedetekben céljukat.

A terméketlen keresztyén élet „gyökérok” a Krisztus-nélküliség. Megfeledkezés arról, amit Krisztus mondott: „Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek.”

A Krisztussal életközösségbe kerülő ember élete megváltozik. Pál apostol egy fanatikus vallásos irányzat híve volt, amíg Krisztus meg nem találta. Augustinus vallomásából tudjuk, hogyan lett a züllött fiatalemberről Hippon püspöke. A beteges, vézna Kálvinból Krisztus az egyik legnagyobb teológust formálta.

Neked is volt Krisztus-élményed. A kérdés az: megmaradsz-e benne? A gyümölcs-hozás feltétele a benne maradás. Mert nem a gyümölcs sarjasztja a szőlővesszőt. Nem a

cselekedetek teszik tanítvánnyá a tanítványt, hanem a tanítványság mutatkozik meg a gyümölcsözésben.

Tömör megfogalmazásban adja mindnyájunk tudomására az Úr Jézus, hogy minden szőlővesszőt, amely Őbenne gyümölcsöt terem megtisztít, hogy több gyümölcsöt teremjen. Amely gyümölcsöt nem terem, azt lemetszi. Egyik felől a buzdító ígélet, másik felől a félelmetes Ítélet. Eszünkbe juttatja azt, hogy a jó fa jó gyümölcsöt, a rossz fa rossz gyümölcsöt terem. Eszünkbe juttatja a zöldellő fügefát, melyen Jézus gyümölcsöt keres, amelynek lombozata van, amely átkot érdemel.

A meddő szőlővesszőket lemetszi (az Úr) a Gazda. Hiszen azért oltattunk hit által Krisztusba, hogy a háládatosság gyümölcseit teremjük. Gondoljunk arra a Jézusra, aki ezernyi kegyelemmel jutalmazza földi életútján a megtérő bűnös embereket és gondoljunk arra a Jézusra is, aki a farizeusokkal szemben irgalmatlan volt, mert ők feleslegesen foglalták a helyet Isten kertjében. Csak ajkuk édes beszédével dicsérték Istent. Jézus meszelt sírokhoz hasonlítja a csalárd, hazug kegyességet.

Felemelő biztatása Igénkben: „mindazt, amely jó gyümölcsöt terem...” A gazda megtisztítja a termő szőlővesszőket. (Példa a mindennapi szőlőművelés.)

Isten azonos okokból tisztogatja a mi rossz szokásainkat, jellemünk botránkozató kinövéseit. Élünk Igéjének áldásával! Élünk a szőlőtöke áradó erőinek ajándékával!

Az élet gyümölcstermés! Minden vesszőnek életet áramoltatóvá kell lennie. Erre alkalmassá a Gazda tesz, amikor tisztogat. Tanítványait tisztának mondja. Nem a tökéletességet jellemzi ez a tisztaság, hanem a mellette való döntést, a kapcsolattartást. Növekvő méretű gyümölcstermés csak úgy lehet, hogy folyamatosan tisztogat a Szőlősgazda.

A töke és a vessző kapcsolatából következik, hogy van számonkérés. Ezt se feledd el, testvérem! A számonkérést is komolyan kell venni. Ha a szőlővessző a szőlőtökén marad, van élete, és lesz gyümölcstermése. Ámen.

Sándor Endre

Vámosújfalú

A nagy parancsolat ma

Alapige: Márk 12,28–34

Bibliaviasítás: 1János 4,7–11

Ézsaiás próféta a törvényt 6 parancsba redukálja: „Aki igazságosan él, és őszintén beszél, megveti a zsarolt nyereséget, nem fogad el megvesztegetést, hanem elhárítja a kezével, bedugja a fülét, hallani sem akar vérontásról, befogja a szemét, látni sem akar gonosztságot.” (Ézs 33,15) Mikeás továbbmegy és mindössze három parancsba szűkíti a törvényt: „Ember, megmondta neked, hogy mi a jó, és hogy mit kíván tőled az Úr! Csak azt, hogy élj törvény szerint, törekedj szeretetre, és légy alázatos Isteneddel szemben.” (Mik 6,8) Tritó-Ézsaiás a hármát két fontos parancsolattá foglalja össze: „Tartsátok meg a törvényt, cselekedjete igazságosan!” (Ézs 56,1) Végül Habakuk mindezt egyetlen mondatba sűrítve így mondja el: „Az igaz ember a hite által él.” (Hab 2,4)

Ezek után mi az új abban, amit Jézus mond? Miért mondja Jézus, hogy új parancsolatot ad, a szeretet nagy parancsolatát? Úgy, hogy ezt a két, a mózesi könyvekben különböző helyen leírt ószövetségi parancsot eddig senki nem foglalta egybe. Jézus azt mondja el ebben a parancsban, hogy Istenben hinni azt jelenti, hogy szeretjük Istent és az embereket. A hitünket azzal tudjuk megmutatni, ha szeretünk. Azon áll és bukik a hitünk, hogy van-e bennünk istenszeretetet és van-e bennünk emberszeretet.

Az Ige egy helyen ezt mondja: „Úgy fényljk a ti világosságotok az emberek előtt, hogy látván a ti jó cselekedeteiteket, dicsőítsék a ti Mennyei Atyátokat!” Hogy tudsz világítani? A lámpa csak akkor ég, ha az áramkör mindkét részébe be van kapcsolva. Ilyen az emberi szív is: az ember csak akkor tud fényleni és a világ világosságává lenni, ha bekapcsolódik Istennek ebbe az áramkörébe, az Isten és az emberek iránti szeretetbe. Jézus arra kér téged, hogy úgy menj el erről az istentiszteletről, mint akinek a szívében kigyúlt a fény: szereted az Istent és szereted a másik embert, és ez meglátszik rajtad. Egyikünk élete sincs elrejtve, követendő vagy elvetni való példa lesz. Tudják rólunk, hogy templomba járó emberek vagyunk, tudják, hogy Krisztus népéhez tartozunk, és figyelnek bennünket. A felolvasott szakaszban az írástudó figyelte Jézust és amikor látta, hogy a másíknak jól felelt, akkor hozakodott elő a maga kérdésével. Minket is megkérdeznek, és ha jól felelünk, újra megkérdeznek. Jézus becsüli a kérdezőt, nem keres a kérdés mögött hátsó gondolatot, nem feltételezi, hogy azért kérdezi, hátha más parancsok alól ki lehet bújni. Ne keress te sem hátsó gondolatot, hanem felelj a kérdezőnek! Fogadd el a kérdést úgy, ahogy van és válaszolj őszintén, hited és tudásod szerint.

Az ígében a kérdező azíránt érdeklődik, melyik a legnagyobb parancsolat. Jézus az Ószövetségből idézi a választ: „Halld meg Izráel, az Úr, a te Istened egy Úr!” Egy Istenünk van, nincsenek külön istenek, de ha nem az Egy Istent hisszük, aki Jézus Krisztus Atyja, akkor hajlunk arra, hogy istenítsük akár a pénzt, a hobbit vagy bármi mást. Nincs több Isten egynél, szeresd hát teljes szívedből, teljes valódból! Istent nem lehet fél szívvel szeretni, mert ha Istent nem szereted, szeretni fogsz helyette valami mást, valami bálványt. Nem lehet megosztott szívvel szeretni.

A felelet harmadik része ez: „Szeresd felebarátodat, mint tenmagadat!” Az első keresztyénekről ezt mondták a kívülállók: „Nézzétek, mennyire szeretik egymást!” El lehet-e ezt mondani rólunk, a gyülekezetünkről, az egyházmegyéről? Szeretjük-e egymást mi lelkipásztorok, gondnokok, gyülekezeti tagok úgy, ahogyan önmagunkat szeretjük? Nem kellene-e önzésünk miatt bűnbánatot tartani? A világban minden bűnözés gyökere a szeretetlenség. Hiszen ha úgy szeretné mindenki a másik embert, mint önmagát, akkor becsülné a másíkat, az értékeit, és nem tenné tönkre a keze munkáját. Akkor segítenék egymást és nem lenne egyik ember farkasa a másíknak. Sokszor úgy érezzük, a másík nem méltó a szeretetünkre, visszaél vele, kihasznál. De ha valóban úgy szereted a másíkat, mint tenmagadat, akkor ez nem számít.

Ne azt nézzük, ki kicsoda, hanem keressük az értékeit, mert minden emberben van érték. Ne azt keressük, hol lehet kibújni a parancsolat alól, vagy hogy miért nem lehet szeretni valakit, hanem boldog örömmel teljesítsük azt, amit az Ígében olvasunk: az ember fő dolga az, hogy szeresse Istent, és parancsolatait megtartsa.

Mikor az írástudó meghallja Jézus válaszát, rádöbben, hogy ezt a választ várta. Boldog örömmel fedezi fel, hogy valóban ez a legnagyobb parancs: nincs nagyobb dolog, mint szeretni az Istent, nincs nagyobb feladat, mint szeretni a másik embert. Ez többet ér a véres áldozatnál is: Kálvin a szívét nyújtotta Istennek égő áldozatul. Istennek nem a pénztárcádra van elsősorban szüksége, hanem a szívedre. Szeressük Istent és a másik embert, mert ez többet ér minden áldozatnál és adománynál, amit valaha adni tudunk. Jézus hallja ezt és ezt mondja: „Nem vagy messze az Isten Országától.”

Testvérem! Hogy van ez nálad? Közel vagy-e te is Isten Országához? Mennyire tudod szeretni az Istent? Mennyire tudod szeretni a másik embert? A világ sötét, telve gonossággal. Nekünk, Istenben hívő embereknek világosságot kell vinnünk, szeretetet kell vinnünk ebbe a szeretetre éhes világba. Minden templomnak, minden gyülekezetnek ragyogni kell, fényt kell adni a sötétben, útmutatást nyújtani az embereknek, szeretetet sugározni. Így menjünk tovább, így kérjük Isten áldását minden munkánkra! Ámen.

Prédikációk advent nagyhetére

id. Kántor Attila

ny. lelkipásztor Marosvásárhely

Legyetek erősek

Alapige: Efézus 6,10–13

Az igeszakasz, melynek alapján a héten az igehirdetések szólni fognak, nem megszokott adventi rész. Ezzel szeretném kihangsúlyozni azt, hogy mi ma nem úgy várjuk Krisztust, mint az ószövetségbeliek, hanem visszavárjuk. De addig, amíg Krisztus visszaszajön, e világban kell élnünk és meg kell tanulnunk azt, hogy miképpen viaskodjunk a bűn és a Sátán ellen, és miképpen harcoljunk Isten országáért.

A keresztyén élethez ma is erő kell. Erő kell azért, mert „keresztyénnek lenni annyit jelent, mint sok akadállyal megküzdeni” Jézus tanítványainak ezért ígérte mennybemenetel előtt: „Vesztetek erőt.” Erő nélkül elbukunk.

Erősnek kell lenni a szolgálatok elvégzésében, a szenvedésekben, a bűn elleni harcban. Hiába van valaki jól felfegyverezve, ha elfogy az ereje. Az erőt senki nem meríti magából. Az életfolytatáshoz a mi erőnk elégtelen. Magunkban gyengék vagyunk. Az élet küzdelmeiben gyakran elbukunk. Erősek csak az Úrban lehetünk. Az Ő ereje hatalmas. Mindenki meríthet belőle. Amikor Pál Krisztus feltámadásának erejéről beszél, ezt írja: „Hála pedig az Istennek, aki mindenkor diadalra vezet minket a Krisztusban.” (2Kor 2,14)

Aki Benne van, azt Ő körülfogja, élteti, mint a levegő az embert. Az apostol a belső megerősödést is említi: „...hatalmasan megerősödjete az Ő Lelke által a belső emberben” (Ef 3,16) Az erőtlen keresztyének elbuknak, az erősek győzedelmeskednek. Az én erőm semmire sem elégséges. Az Ő ereje mindenre elégséges!

Lelki életünk harcában nem a magunk fegyverével harcolunk. Isten fegyvereit kell magunkra öltенünk. A fegyverek az Istenéi, de nekünk kell harcolnunk azokkal. A gyülekezet minden tagja harcos katona, Isten katonája. Kálvin mondotta: „állandó katonáskodás a keresztyén ember élete”

Kicsoda az ellenség? Az apostol azt írja, hogy nem test és vér ellen van a tusakodásunk. Nem emberek ellen harcolunk. A bűn mögött egy emberfeletti gonosz hatalom áll. Ez a hatalom nagyon erős. Ezért nem szállhatunk szembe vele emberi erővel. Nemcsak erős, de veszedelmes is, hiszen nem látható, szellemi hatalmasság.

Nagyon sokféle módszere van, hogy hálójába fogjon. Láthatatlansága miatt támadásáról legtöbbször tudomást sem veszünk. „Levegőbeli” hatalmasság. Istennel való kapcsolatunkat zavarja, akadályozza. Márk evangéliuma szerint Isten magvetését tökre tudja tenni, Mindenütt jelen van. A templomban is, ahol az igehirdetés folyik. Ezért kell állandóan ébernek lennünk, és a lelki ellenséggel lelki harcot folytatnunk.

Mit tehetünk? Ellene kell állnunk az ellenségnek. Jakab szerint: „Álljatok ellene az ördögnek, és elfut tőletek.” (Jak 4,7) Ámen.

Isten fegyvere: az igazság

Alapige: Efézus 6,14a

A lelki ellenséggel lelki harcot kell folytatni. Ehhez fegyverre van szükség. Nem is akármilyenre. Lelki fegyverzetre. Ez nincs az ember birtokában. Minden lelki fegyver Istené. Tőle való, nem az ember gyártja. Istentől kell kérni. S ha adja, el kell fogadnunk.

Ágoston mondja: „Az igazság legyen a fegyvered, hogy eljuthass a győzelemre.” Az igazság nem a mi személyes igazunk, hanem felülről ajándékozott igazság bennünk. Mindenekelőtt Isten Igéje, az evangélium az igazság. A Szentlélek árasztja ezt a szívünkben. Így lesz személyes tulajdonunkká.

Az igazságot felővezni annyit jelent, mint készen lenni a harcra. Jézus is erre a készenlétre hívta fel tanítványait: „Legyenek a ti derekaitok felővezve.” (Lk 12,35) Az őv a katonát biztossá és erőssé teszi a járásban (Ézs 5,27). Ez az igazság a Krisztus igazsága. Azért adta nekünk, hogy megerősítsen a sötétség fegyverei ellen. „Az igazság Jézus Krisztus által lett.” (Jn 1,17)

A világ tele van csaló nézetekkel s valamennyi igazságnak adja ki magát. A Sátán mindent kockára tesz, hogy az embereket elfordítsa az igazságtól és őket saját hálójába vonja. Megkötöz bennünket a hamissággal.

Isten igazsága azonban megszabadít a tévedésektől, hamis látszatoktól. De amíg mi a hazug látszatok világában mozgunk, szavunk és magatartásunk nem viseli magán a teljes igazság pecsétjét. És nem Isten előtt állunk, hanem emberek előtt. Sokat adunk a szép külső megőrzésére. Nem kis áldozatot is hozunk azért, hogy mások szemében kellemesnek tűnjünk. Gyakran szerepet játszunk, színészkedünk. A külső nem egyezik meg a belsővel. Bosszankodunk, de igyekszünk azt elrejteni. Próbálunk uralkodni magunkon, de belül forr bennünk a harag. Lefojtjuk azt, de nem győzzük le. Látszat az egész! Emberi gögből nem merjük felfedni, mutatni a gyengeségünket. Próbáljuk összeszedni magunkat, erősnek mutatjuk magatartásunkat, és egyszer csak beáll a törés és megmutatjuk bensőnk igazi képét.

Nemcsak az emberek előtt, hanem még Isten előtt is valaminek látszani akarunk: jónak, adakozónak, kegyesnek. De ez nemigen sikerül, mert szívünket valójában: önzés, fősvénység, világi gondolkodás tölti be.

Hogyan lehet ezen segíteni? Mi módon tárhatjuk fel az igazságot? Ha látszatlényünket felismerjük, a külszínnel palástolt valódi magatartásunkat Isten előtt bűnbánattal, szegyenkezve elismerjük. S akkor, de csak akkor jöhet Jézus Szentleke, aki maga az igazság, hogy magáévá tegyen. Akkor letehetjük végre a hazugságot. Belülről kell igaznak lennünk, mielőtt külsőleg is igazak akarunk lenni magatartásunkban.

Pál apostol övnek mondja az igazságot, amivel a bő ruhát össze lehet fogni, hogy ne akadályozzon a járásban. Felszabadultan azok élnek csak, akiket az igazság szabadokká tett. A nem tiszta, a színlelt magatartás gátol a szabad mozgásban. Ha nem vagyok őszinte, önmagamot kötözöm meg. Az igazság gyermekei egyenességben járnak s így félelem nélkül, jó reménységgel várhatják vissza Jézus Krisztust. Ámen.

A megigazulás páncélja

Alapige: Efézus 6,14b

Az apostol a megigazulást mellvasnak nevezi. A mellvas, a mellvért vaspikkelyekből volt összekovácsolva. Ez a fegyver a katona mellét védte. Az volt a célja, hogy megvédje a nyíllövés, a lándzsaszúrás, a kardvágás ellen.

A második lelki fegyver, amivel védekezni lehet a bűn és a Sátán nyilai ellen: a megigazulás páncélja. Ezt mi emberek nem tudjuk megszerezni. Ezt csak Isten adhatja ajándékba. Az Ő ajándékait mindig újra kell kérnünk. Nem olyan, mint a földi kincsek, amelyek egyszer s mindenkorra megvannak és őrizgetjük őket egy dobozban. Ha egyszer megkaptuk az igazság övét és a megigazultság páncélját, akkor azokat minden nap újra fel kell vennünk.

A megigazulást Isten maga készítette el Fia kereszthalála révén. A Bárány vére minden bűntől, hamisságtól megtisztít és megszabadít. „Az Úr szent Bárányára” bizalommal letehetem bűnömöt, mert bizonyos, hogy bűnös szívem megtisztul minden szennytől „a Jézus vériben” Ezt hasonlítja az Ige a páncélhoz. Az az ember, akit Isten megigazít, védett helyzetben van. Bátor lehet akkor is, ha vádaskodást és támadást indítanak ellene. „Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?... Kicsoda vádolja az Isten választottait? Isten az, aki megigazít.” (Róm 8,31.33)

Kicsoda az igaz? Az, akit Isten igazzá tett, igaznak elfogadott, akinek bűneit megbocsátotta és ezáltal új élettel ajándékozta meg. A megigazulás tehát Tőle származik, általa adatott nekünk, igazságul. „Tőle vagytok pedig ti a Krisztus Jézusban, ki bölcsességül lőn nekünk Istentől, és igazságul, szentségül és váltságul.” (1Kor 1,30)

Az Igében említett fegyverzetben a Krisztus által megszerzett igazság védelmez. Ezt az igazságot felölteni úgy lehet, hogy az igazságot hisszük. A bibliai igazság az igazságot követő, az igazságot élő életet jelenti. A csak mondott igazság erőtlen, de a megélt igazság legyőzhetetlen.

Sokan a saját igazságuk páncéljába öltöznek. Büszkélkednek, hogy ők milyen jók, magatartásuk kifogástalan és semmi gonosz nem terheli őket. Úgy gondolják, hogy egykor nyugodtan nézhetnek majd a Bíró szemébe. Ez a páncél azonban nagyon törekeny, szúette fából készült. Ha valaki egy ilyen saját szemében kifogástalan embert kérdőre von, az felháborodik. Ha Isten kegyelme által bizonyosságra jutottunk, nyugodtak lehetünk. A felháborodás azt bizonyítja, hogy mégsem vagyunk olyan biztosak a dolgunkban. A saját igazságunk mindig rossz fedezék. Ha lelkiismeretünk felülről megújult, az ilyen bizodalunk szálnalmas véget ér. Viszont ha egyedül arra a megigazultságra hagyatkozunk, amit Isten a hívő embernek ajándékoz, akkor szilárdan állunk.

A támadások, árulások, gyalázások ellenére szívünk sértetlen marad és örvendezünk az Istentől kapott vigasztalásnak. A kifogástalanságukkal büszkélkedők elesnek, de aki a kegyelemből való igazságban bízik, nem szégyenül meg. Erősen áll a kísértések között is! Ámen.

A békesség saruja

Alapige: Efézus 6,15

A katonának a harcra való felkészítéséhez tartozott a lábnek a felsaruzása. A katona lábpáncélt is erősített lábszáraira. Így a felsaruzás számára az akadálytalan mozgást biztosította. A békesség fegyvere azt jelenti, hogy az embert az Istennel való békességre készíti fel az ördöggel való diadalmas harcra.

A Szentírásban a láb és a békesség más helyen is össze vannak kötve. „Isten igazgassa a mi lábainkat a békesség útjára.” (Lk 1,79) „A békességnek Istene megrontja a Sátánt a ti lábaitok alatt hamar.” (Róm 16,20)

A hívő embernek a gonosz elleni harcában egyik fegyvere a békesség. Ebben a harcban a békeltetés követi. (2Kor 5,19–20) Miért fegyver ez a békesség? Azért, mert lefegyverzi az ellenséget. Békességet visz, békességet teremt. Békességet magunkkal és másokkal. Ezt a békességet vesszük a harcba, mint a békesség követi. Az az ember, akinek ez a fegyvere van, nem ingerli haragra felebarátját, maga sem gerjed haragra. Mindenki iránt békességgel van. S ez ad győzelmet sok esetben. Viszi az evangéliumot s azt kész megosztani másokkal. Jézus Krisztus ezzel a békességgel győzött. És ezt mondja nekünk, mai tanítványainak: „Az én békességemet adom néktek.”

A békesség számunkra, mint fegyver, készség az evangélium hirdetésére. Erre nemcsak az igehirdetőnek van elhívása. Sajnos gyülekezeteinkben megszokták, hogy hallgatnak és ráhagyják az evangélium hirdetését a lelkipásztorra. Jézus és az apostolok szerint, minden keresztyén, aki békességre jutott, elhívott, hogy a békesség követi legyen. Feladata, hogy szóljon, bizonyosságot téve Jézusról, aki egyedül ad nekünk békességet. Bár nem mindenki van elhívva a nyilvános igehirdetésre, de minden keresztyén vallást kell tegyen a Megváltóról. Ez Krisztus akarata is. A képességet erre a Jézusban való békességre jutás adja. A készséget erre újra és újra felülről kapjuk. Az nagy kegyelem, ha szabadon és bátran tehetünk bizonyosságot az evangélium erejéről. Az ilyen tanú bátran és biztosan léphet fel, mint az a harcos, aki jól fel van saruzva. De akinek Isten ajándékba adja, hogy örömmel szóljon, az ne húzódjék szégyenlősen félre, hiszen Isten gyermekének van valamije, ami a világnak nincs: a drága békesség.

Mit ér a sok pénz, hatalom, becsület, mellyel a világ gyermeke rendelkezik, ha nincs békessége. Olyan, mint a nyugtalan tenger, amelynek hullámai iszapot és sárt dobnak a partra. A mai világnak nagy szüksége lenne arra, hogy megmutassák a békesség útját. „Mily szépek... az örömondónak lábai, aki békességet hirdet, jót mond.” (Ézs 52,7) Lépéseik határozottak. Bár semmibe veszik őket, nemegyszer kigúnyolják, még sincs okuk arra, hogy félénken visszahúzódjanak.

Gyorsabban terjedne az örömhír a világban, ha a keresztyének nem lennének félénkek és némák. Vigyázz, nehogy valaki vádoljon majd, akivel együtt élsz, hogy soha nem beszéltél neki Jézusról! Ha lényünkben a békesség árad, ugyanmily, hogy szavak nélkül is érzik azt az emberek, áldott lesz a bizonyágtételünk. Ámen.

A hit pajzsa

Alapige: Efézus 6,16

A pajzs a harcos védőfegyvere. Fából készítették és bőrrel vonták be. Olykor rézből is verték. A harcos bal karjában tartotta, erős szíjjal kötve magához. Az egész embert, fejétől a lábáig fedezte. A nyilak lepattantak róla. Ez a hit képe.

Az Isten hatalmába vetett hit, erős fegyver. A keresztyén ember Krisztusban vetett hitének védelmező ereje van. A 46. zsoltárban ezt olvassuk: „Isten a mi oltalmunk és erősségünk, igen bizonyos segítség a nyomorúságban.” Hit nélkül nem tudunk a gonosznak ellenállni. Péter apostol arra int, hogy az ördögnek álljunk ellen, „erősek lévén a hitben” (1Pt 5,9) Voltak tüzes nyilak, amelyekkel meg akarták gyújtani a pajzsot. Ezekkel szemben a harcos védtelenné vált.

Ősi ellenségünk a hitet akarja elvenni, mert akkor nyert ügye van. Csak a hit őrizhet meg és tehet ellenállóvá a Sátán tüzes nyilaival szemben. A kétségek, sötét gondolatok, Isten elleni káromlások ezek, amelyeket nyílként dob a lélekbe. Különösen a nyomorúság és szenvedés idején támad ezzel: Hol van a te Istened? Mit segít rajtad az imádságod? Ha Isten igazságos és a szeretet Istene, hogyan győz mégis a mai világban az igazságtalanság... hogyan lehetnek annyian az elhagyott, meggyilkolt gyermekek? A mi időnk sok alkalmat ad ilyen gondolatokra. S ezek elnyeléssel fenyegetik a hitet. Jézus megmondta, hogy az utolsó időkben súlyos próbák alá kerül hitünk. A Sátán követői sokakat elhitetnek és sokan elbuknak.

A hit pajzsát is újra meg újra kell kérnünk. Csak az a hit áll meg, melyet Isten Lelke plántál belénk. Nem a könyvből tanult hit, hanem a szív élő hite vezet győzelemre. Maga Isten erősít meg. A kételkedésnek a hit ellen intézett támadását vissza kell vernünk a hit „mégis” szavával. És ha olyan idő következik be életünkben, amikor úgy tűnik, hogy minden ígélet semmivé válik, ragaszkodjunk erősen Hozzá és az Igéhez. Jób jó példa lehet számunkra. Megingott a hite, de nem szenvedett hajótörést. Kételkedett Isten szeretetében. Isten kegyetlen ellenségnek tűnt előtte, de mégsem engedte el Őt. Mindennek ellenére mindig Őbelé kapaszkodik: „Szemem könnyezik Isten felé... Az én tanúm az égben van... Tudom, hogy az én Megváltóm él.” A hitnek ezen szavaival, amikor az ellenség a hitetlenség szakadékába szeretné taszítani őt.

A súlyos hitpróba idején mondja a zsoltáros: „Óh Isten, a te utad szentséges...” (Zsolt 77,9), de ő nem veti el bizalmát. Nem érti Isten útjait, mégis szentnek látja azokat. Isten megtartja szavát. Isten hű marad! Ámen.

Az üdvösség sisakja, a Lélek kardja, az imádság

Alapige: Efézus 6,17–19

Pál apostol 1Thessz 5,8-ban az üdvösség sisakját a reménység sisakjának nevezi. „Sisak gyanánt az üdvösség reménységébe öltözzünk.”

Mi az üdvösség? Az eredeti görög szó szerint megmentést, szabadítást jelent. Az eljövendő üdvösség, Urunk visszajövetelével lesz nyilvánvaló. A gonosz a világot tartja fogságban és Istennek a világot ebből a fogságból kell kiszabadítania. Az üdvösséget a Krisztusban mint Szabadítóban kapjuk. Róla mondja az apostol: „Öltözzétek fel a Jézus Krisztust.”

Ezért méltán azt is mondhatnánk, hogy Benne Isten egész fegyverzetét felöltöttük. A János evangéliumában ezt fejezi ki Jézus: „...és soha örökké el nem vesznek, és senki ki nem ragadja őket az én kezemből” (Jn 10,28)

Az üdvösség drága ajándék, és nemcsak az elkövetett bűnök bocsánatát jelenti, hanem azt az erőt is, mellyel a bűn jövődöbéli támadásával szemben megállhatunk. Továbbá jelenti azt a hitet, hogy harcunk győzedelmes harc, melyet lehetetlenség elveszíteni.

A Lélek kardja az egyetlen fegyver, mellyel szembeszállhatunk az ördöggel. A keresztényeknek nemcsak védekezniük kell, hanem támadniuk is. Le kell sújtani, ütésekkel kell adni, de nem testi fegyverrel, hanem a Lélek kardjával. Ez a támadó fegyver az Isten Igéje. Az Ige egyszerre védő és támadó fegyver. Használható a bűn elleni védekezésben és a bűn elleni támadásban. Ez a fegyver felülről jövő ajándék. Felülről kell kérni, hogy megkaphassuk. Jézus is így kapta meg minden szavát az Atyától. Használta is a pusztában, amikor a Sátántól megkísértetett, és végül ezzel a fegyverrel győzött.

A Zsidókhoz írt levél is erről a fegyverről beszél: „Mert az Istennek beszéde élő és ható, és élesebb minden kétélű fegyvernél.” (4,12) Az Igében benne van a beszélő Isten hatalmas ereje. Ezért, amikor harcolunk az Isten beszédével Istennel együtt vívjuk azt. A Lélek kardja erős fegyver. Ez arról tanúskodik, hogy a Szentlélek által megelevenített Igében erő van. Az ördög ezzel tisztában van. Ezért viaskodik az Igének hirdetése ellen. Most is itt van a templomban. Ahol Igét hirdetnek mindenütt jelen van. Pál nemegyszer panaszkodott, hogy a kísértő igyekszik tönkretenni az igehirdető munkáját. Nekünk lelkipásztoroknak is volt és van ilyen panaszunk. Mégis a harcot nem csak rajtunk kívül, de az Igével szívünkben is folytatnunk kell. Erre utal a zsolttáros: „Szívembe rejtettem a Te beszédedet, hogy ne vétkezzem ellened.” (Zsolt 119,11)

Az imádság nem fegyver, de kapcsolatban van a Lélek fegyvereivel. Hogyan? A lelki fegyvert imádság által öltözzük fel. Az imádság a Lélek fegyvereivel harcolóknak a táplálkozási módja. Mít sem ér a modern fegyverrel felszerelt katona, ha éhes. Erőtlen a harca.

Imádság által kap erőt a harcos. Imádkozni minden időben kell, mint ahogy enni is. Az imádság által van kapcsolatunk hitünk elkezdőjével és bevégezőjével. Az Ő segítségével futhatjuk meg az előttünk levő küzdőteret. Ámen.

Prédikáció advent első vasárnapjára

Adorjáni Nagy Aranka

Kolozsvár

Jön a te királyod

Alapige: Zakariás 9,9

Bibliavetítés: Ézsaiás 35,1–6

Több száz évvel Jézus megszületése előtt Isten bekiáltott egy boldogító hírt választott népe számára, prófétája, Zakariás által: jön a Messiás! Mint reggeli ébresztő, harsonnázás, trombitaszó, úgy hatott a választott nép körében ez a várva várt híradás. Főlrázó, meglevenítő erővel hatott. Vendég közeledik, akinek fogadására készülni kell. Örülj, kiáltja a hírvívő, sőt fokozza ezt a parancsszerű felhívást, örvendezz, állandósítsd magadban az örömet, maradj az öröm állapotában. Sion leánya, Jeruzsálem leánya! Ilyen személyessé váló megszólítással, becézó szeretettel fordul Sionhoz, a választott nép szívéhez. Örülj, mert jön a te királyod. Király, aki érted, miattad, neked, a te számódra jön, közeleg, akire a hírmondó rámutat: Íme! – mintha már látható is lenne. Király közeleg, akinek hatalma van mindent rendbe hozni, megoldani, aki előtt és aki után minden bánatot elsőprő öröm jár.

Zakariás próféta a bejelentés után jellemzi a közeledő vendéget. Bemutatja jellemvonásait. Az, aki jön: igaz, szabadító, szegény és számárháton ülő. E négy fővonásról ismerhetik majd meg Őt.

Igaz. Minden tökéletest és tisztát magában foglaló ez a fogalom. A közelgő király jellemének a koronája. Tulajdon szájából hangzik majd egykor: „Én azért születtem, és azért jöttem e világra, hogy bizonyosságot tegyek az igazságról.” (Jn 18,37) Majd főlhangzik még világosabban: „Én vagyok az út, az igazság és az élet...” (Jn 14,6)

Második vonása ennek a királynak az, hogy *Szabadító*. Ezt várja a világ a történelem folyamán minden uralkodótól, előljárótól, hogy megoldja a kötelékeket, hogy levegye a terheket, hogy uralmuk alatt fölszabadult, boldog életet élhessenek külső, belső ellenségtől mentesen. A mindenkori adventi lélek örök vágyát jön betölteni ez a szabadító király. Neki hatalma van, hogy a legnagyobb örök ellenségtől, a büntől szabadítsa meg végérvényesen.

A harmadik vonása, amelyről ráismerhetnek majd, az, hogy ez a király *szegény*. Ki hallott ilyet? Király, aki nincstelen. Hiszen a király személyéhez hozzátartozik a bíbor, az arany, a pénz, a drága ékszer. Ő azonban a legszegényesebb körülmények között születik, szegény ácsmester otthonában nevelkedik, szegény halászokat választ munkatársaiul, rabszolgák halálával hal meg kisémmizetten. Ilyen lesz Ő, a király, akit Zakariás bejelent.

A negyedik ismertetőjelnél a próféta már valósággal rajzol, hogy a hitelesség a legmesszebbmenőkig teljes legyen. Megrajzolja a számár alakját csikójával együtt. Isten terveiben, ígéreteiben ilyen döbbenetes a pontosság. A föld királyai pompás paripákon vonulnak, ez a megígért király *számárháton ülő*, a szegények megvetett díztelen állatkáján, a számaron jön. Élete sok fontos fordulatanál ott szerepel mindig a számár. Názaretből Betlehem felé ott ül a népszámlálásra menő szülőanya, s testében hordozza Őt, az eljövendő királyt. Számárháton menekülnek Egyiptom felé, számár hátán halad a virágvasárnapi diadalmenetben.

Adventbe lépett a keresztyén világ. Ilyenkor szomjas várakozással kutatjuk a prófétai jövendöléseket, vajon nem találunk-e valami időszerű ígéretet, választ várakozásainkra, mindenkori válságainkra. És ebbe a feszültségbe most belehangzik a prófétai parancs-szerű kiáltás: Örülj! Örülj nagyon! Mintha tudná, hogy meghökkentő ez a felhívás. Hogyan tudjak nagyon örülni, amikor annyi minden fáj, amikor így, az esztendő végére teljesen megrakodtam terhekkel és gondokkal, a földdel együtt kopárrá és lombtalanná lettem, betegségem van és gyász ért, érzem, hogy úrrá lett rajtam a közöny. Érzem, hogy nem tudok továbbmenni és átlépni a következő esztendőre, ha nem jön valami csoda.

A csoda itt van. Neked kiáltja a próféta: Jön a te királyod! Nem úgy általában jön, hanem néked, személyesen hozzád, miattad, a te számodra jön, mert ismer téged. Be akarja tölteni életedet boldogító, örök örömet biztosító jelenlétével. Királlyá akar lenni életed felett. Ő akar neked parancsolni, jóra ösztönözni, mert abból csak jó fog származni életedben. Királyoddá kell lennie végre. Lehet, hogy eddig csak ismerősöd volt Ő, akit már megmutattak és megtanítottak neked gyermekkorod vallásóráin. Akit megismertél a Biblia lapjairól, akinek csodáiról tudsz, akinek élete történetét ismered, akit lehet, hogy szeretsz és csodálsz is, akiért eljössz vasárnapról vasárnapra a templomba is. Akkor lesz Ő királyoddá, ha egyszer személyesen és teljes életed szembesülésével találkozta Vele. Amikor megláttad Benne megváltódat és szabadítódat, Aki a bűn gyökerét képes kivenni belőled, Aki mindent rendbe tud hozni benned, körülötted.

Ennek a király jöttét bejelentő prófétai kiáltásnak a legérzékenyebb szava és pontja ez: „néked”. Elkerülhetetlenül szembe találsz vele magadat. Csak ezt az egy szót forgasd magadban ezen az adventi vasárnapon és mindig. Csak ezt az egy szócskát mondogasd hazafelé menet az utcán, és amikor hazaérsz és bezárod magad mögött az ajtót: *Néked*. Néked jön a király. Felejtsd el, hogy a prófétai megszólítás így hangzott: Örülj Sion leánya, Jeruzsálem leánya. Helyettesítsd be Jeruzsálem helyett a te saját nevedet. Egyszerre hozzád fog lépni Ő, és a sajátoddá lesz a prófétai híradás, csodálatos örvendezés lesz úrrá rajtad.

Ezzel a reménységgel járd be az idej advent hátralévő útját és tartogasd, óvd magadban ezt a megtalált örömet, amely nem biztos, hogy nevetésben, hanem inkább befelé hulló hála könnyekben fog jelentkezni nálad. Olyan mély örvendezés ez, amelyet nem tud elvenni, megsemmisíteni sem betegség, sem gond, semmi, ami az emberi élet megkísértő, megszomorító jelensége.

Ímé, jön néked a te királyod! Ámen.

A Genezáret partján

Békeffy Lajos

Mi Atyánk 2002

MI ATYÁNK – előttd mi mindnyájan, kik a földön lakunk, testvérek vagyunk, mert kezded és lelked alkotása minden ember, azok is, akik előttünk éltek és azok is, akik utánunk jönnek. Azoknak Atyja, akiket mi nevelünk föl, vagy mások, más értékrend szerint, azoké, akik előttünk 1000 évvel jövőt álmodtak e tájon a kereszttel jelében, s fognak még álmodni az idők végezetéig – érettük és mindannyiunkért, kik alkotásaid vagyunk, s egymásnak felebarátai szép rendelkezések szerint, hogy valóban azok is lehessünk, felkiáltunk hozzád: MI ATYÁNK!

És mert földi dolgaink egyre bonyolultabbak, s már a kék ég ragyogása sem ugyanaz felettünk, s mert leszegzett tekintettel örök, bölcs célnak meg nem felelhetünk, és mivel belénk oltottad a gyönyörű istenszomjat, meg az önmagunk meghaladásának páratlan képességét, valamint a honvágyat, mely a végtelen felé úz ősidők óta, hogy Benned találjon enyhületet ajzott szívünk, ezért kitarjuk Feléd egész személyes létünket, s hívünk magunkhoz: KI A MENNYEKBEN VAGY, SZENTELTESSÉK MEG A TE NEVED – mert olyan helyeken élünk, ahol emberek embereket megaláznak, szégyenkezés nélkül hazug szóval, előítéllettel dobálják meg a föld porából kezded által felemelt orcád-fényű alkotásaidat, gyermekeket és időseket, életerős férfiakat és élethordozó asszonyokat, és mert anynyi szentségtelenség szállja meg naponta lelkünket munkahelyünkön, útközben, iskolákban, otthonainkban és a hitvesi ágyban – s az önistenítő gög anyyi torzulása zuhan rá tömegjárványként milliókra, Isten szent nevének káromlását lobbantva fel ajkakon – ezért könyörögve kérünk: Szenteld meg nevedet közöttünk!

Mivel pedig újra éket vert közénk a lelkek alján lopakodó bizalmatlanság, és ismét gyanakvóan nézünk egymásra – tartunk egymástól, hát betartunk egymásnak, s bizony alig leljük fel azt a talpalatnyi helyet, ahol testestől-lelkestől nyugalomunk lehet –, hogy újra egymásra találjunk, s önmagunkra leljünk, hittel kérünk: JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD!

S mert reánk tör pusztító utálatosságként a szerzés pogány láza, a konzumkényszeres vak vásárlás, s ahogy a profitéhség delejező hatalma foglyul ejt sok lelket, maradék erőnkkel felfohászkodunk: LEGYEN MEG A TE AKARATOD!

Mínhogy leginkább csak akkor szólunk Hozzád, ha érdekeink, mindennapi kenyereink veszélyben forognak, s jövőlő vétkekkel vétkezünk magunk ellen, meg sem gondolva a bűnt, s nem vesszük észre, hogy áthidalhatatlan árkot ásunk maguk előtt, melybe magunk esünk bele, hol a túlbecsülés, hol az önbecsmérlés forgószeletől sodorva, s mert csak ritkán tudunk igazán megbocsátani az ellenünk vétkezőknek, és egyre nehezebben cipeljük megbocsátatlan bűneink terhét – ezért kiáltunk hozzád: NE VIGY MINKET KÍSÉRTÉSBE!

S mert rajtunk még a szolgálalkúság árnya, s még mindig nem tanultunk meg nyers bírvágyunkkal és a hatalommal helyesen bánni, szívünk bálványozó tévelygéseit megfékezni, ezért igaz önismeretet és nemzeti önvizsgálatot kérve Tőled, fohászkodunk Hozzád, s kérünk, adj jó előmenetelt, s hogy utunkon derüljön ránk kicsit több öröm, ezért szólunk így Hozzád: SZABADÍTS MEG MINKET A GONOSZTÓL!

És mert hinni akarunk hitünk, munkánk, hétköznapiaink értelmében, a népek és népünk országnyi emelkedésében, teljes szívvel, reménységgel valljuk: TIÉD AZ ORSZÁG, A HATALOM ÉS A DICSŐSÉG – így várjuk és munkáljuk a Te országod növekedését közöttünk, s ezért magunkat Neked felajánlva, szeretnénk élni hazánk, egyházunk közösségében nemzedékről nemzedékre jó békességben – evégre mondjuk el mindezt bizalommal Neked, jövőt hozó, irgalmas és szerető Atyánknak, a Jézus Krisztus nevében, aki megtanított minket így imádkozni a lélek által, MINDÖRÖKKÉ, ÁMEN.

(Megjelent a *Calvin Synod Herald* 2002. 5–6. sz.-ban)

Alkalmi prédikációk

Ifjúsági bibliaóra

Móra László Tibor
Kajántó

Simon – mágia és hit

Alapige: Apostolok Cselekedetei 8,5–24

Az üldözések elől elmenekült gyülekezeti tagok nem ültek tétlenül. Tették a csodákat, prédikáltak, hirdették a feltámadott Krisztust, és Istennek hatalma velük volt, mert a sokaság szívvel-lélekkel figyelte őket, sőt, hittek nekik. Bebizonyosodott, hogy Isten „mindazt a rosszat, amit e siralomvölgyben reánk bocsát javunkra fordítja”, ahogy a Heidelbergi Kátéban olvashatjuk. Az üldözések szomorúsága és nyomorúsága után ott lehet az életükben a sikerélmény. Velünk van Isten, munkálkodik az Isten, csodákat tesz Isten. Minket, féltő, menekülő tanítványait használ fel a csodára.

1. A felolvasott ige egy idillikus képpel indul. Filep, egy a hét diakónus közül eljut Samária egyik városába, ahol prédikál és gyógyít. Az embernek az evangélium szava jut eszébe, amikor ezt olvassa: „Betegeket gyógyítsatok, poklosokat tisztítsatok, halottakat támasszatok, ördögöket űzzetek. Ingyen vettétek, ingyen adjátok.” (Mt 10,8) Így küldte ki Jézus a tizenkét tanítványt első alkalommal a világba. A későbbi tanítványok ezt a parancsot teljesítik, mikor a Lélek erejével csodákat tesznek. Filep tisztátalan lelkeket űz ki, gutaütötteket és sántákat gyógyít. A sokaság a csodák láttán örvendezni kezd. Szívvel-lélekkel figyelmesen hallgatja az evangéliumot, amely hat a népre, és nagy sokaság keresztelkedik meg. Öröm költözik az egész városba. Ebben az örömben benne van a boldogság, a lelki béke megtalálása, egy olyan érzés, amikor az ember megszabadul valamitől és felszabadultan tud továbblépni.

Az első gondolat, amelyről lehet beszélni az, hogy hol van a mai világban ez az öröm, ez a teljes lelki felszabadultság, amely Samária lakosságát akkor jellemezte? Ehelyett mit lehet látni a mai világban? Azt, hogy az evangélium nem tud ilyen örömet okozni az embereknek. Olyan az ember és az evangélium viszonya, mint – Jézus példázatával élve – a köves helyre esett mag.

2. Visszatérve az ige gondolatmenetéhez, azt vesszük észre, hogy a kezdeti idill kezd szertefoszlni. Mintha Valaki lehűtötte volna a tanítványok lelkesedését. A gonosz el kezd munkálkodni, és mindig ott kezd munkálkodni, ahol a nyugalom, a béke, az isteni erő megjelenik. Színre lép Simon, a mágus. Ő is tett csodákat még mielőtt Filep megjelent volna Samáriában. A nép csodáit isteni eredetűnek gondolta, mert azt mondták róla, hogy Istennek „nagy ereje” által tehet csak ilyent. A nép, Filep megjelenéséig, hitt benne. De miután a diakónus megjelent, észre lehetett venni a különbséget a két erő között, és a két személy között. Simon magát „nagynak” állította. Ő volt a középpontban, míg Filepről ezt nem lehet olvasni.

Egy másik kérdés, amiről beszélni lehet, hogy milyen kell hogy legyen az ige munkása? Ki az, aki előtérben van: a munkás, vagy a megbízója, a „munkáltató”? Tulajdonképpen mi mindannyian Isten kinyújtott kezei kell hogy legyenek. A személyünk „árnyékban” kell maradjon, és csak a segítség kell hogy látszódjon, az, amit Isten tesz általunk.

Napjainkban is vannak Simon mágusok. Az újságokban olvashatjuk, hogy hol rendel a fehér mágia királynője, aki isteni erőre támaszkodva viszi végbe csodáit. Ott vannak a természetgyógyászok, és lehet, hogy ezzel nem fogtok egyetérteni, de hitem szerint ők

sem isteni erővel cselekszenek. Ezek mellett napjainkban újra megjelentek a horoszkópok, jósnők, csodadoktorok stb. Mindezek nem Istentől vannak. Még akkor is, ha a Szentírásban olvashatunk a csodákról. Az, aki vásári mutatóványosként próbál híveket toborozni magának és dicsőséget nyerni, nem lehet Isten kiválasztottja.

3. Úgy néz ki, hogy Simonnal azonban csoda történt. Felhagyott addigi praktikáival. Istennek nagyobb az ereje, mint a gonosznak. Az „ördögi mesterségekkel” ideig-óráig el lehet ámítani a népet, de a tiszta evangélium, az isteni erő győzni tud felette. Ő is hisz, és megkeresztelkedik. Látja a jeleket és csodákat és elálmélkodik.

Az életben vannak csodák. Az, aki hitetlen volt, hívővé válhat. Az, aki számára a keresztről szóló tanítás botránkozás vagy bolondság volt, elfogadja, sőt elhiszi ezt a tanítást. Lásd Pál apostolt, akiről a következő bibliaórák egyikén majd beszélni fogunk.

4. Simon Filep mellé szegődik. Így találkozik az apostolokkal, akik miután meghaltak, hogy Samária befogadta az evangéliumot, elküldik oda Pétert és Jánost.

Mindaddig a samáriabeliek csak meg voltak keresztelkedve. A két apostol megjelenése azonban egy újabb lépést jelent az ő számukra az Istennel való közösségben. Megtörténik újból a pünkösdi csoda. Péter és János imádkoznak, hogy a Szent Lélek szálljon az új tanítványokra. Ezek után kezeiket rájuk teszik, és vették a samáriabeliek is a Lelket.

Simon nem csak csodálkozik, hanem egy nagy üzletet lát a dologban. A megkeresztelkedése utáni csoda, az első lelkesedés szertefoszlott. Mennyit keresne, ha ő is bírna ezzel a tudománnyal. Milyen hatalom lenne az ő kezében. Az ige nagyon röviden és tömören számol be mindarról, amit Simon tett. Nem az a fontos, hogy mennyit töprengett a dolgon, hogy mi volt lelkében mielőtt az apostolokhoz fordult volna. A fontos a végső döntés. Nekem is kell ez az erő. Én is meg kell hogy szerezzem. De hogyan?

Simon a legkézenfekvőbb és talán legősibb módszert ajánlja. Valamit felajánlok az apostoloknak, hogy ezt a tudományt ő is birtokolja. Úgy gondolja, hogy egy tisztességes üzleti vállalkozást bonyolít le. Megvásárolom a Lélek adományát. Az apostolok pedig biztos engedni fognak, hisz a pénzt felhasználhatják saját hasznukra, vagy ha annyira naivak, akkor majd gyülekezeti célokra fordítják.

Tulajdonképpen mit akart Simon, aki mindaz ellenére, hogy megkeresztelkedett, csak színből volt keresztyén, mert mindent azért tett, mert egy jobb lehetőséget látott praktikái továbbvitelére. Megvesztegetni az apostolokat. Korrumpálni őket. Egy kis csúszópénzzel ő is elérhet egy jobb funkciót.

Mi az apostolok válasza? Nem az, amit tíz emberből talán kilenc megtenne. „A te pénzed veled együtt vesszen el.” Nem kell az ilyen pénz, amely tisztességtelen, hamis gondolatokból és nem szívből fakad. Isten ajándékait nem lehet megvenni. Az már ki van fizetve nem arannyal vagy ezüsttel, hanem a keresztfán kiontott vérrel. Ott a teljes elutasítása Simon cselekedetének. De Simont nem utasítják el. Ott van a tanács. Imádkozzál, térj meg, hátha Isten megbocsát neked.

Miért tette mindezt Simon? Mert még ott volt életében az „ördögi mesterség” csírája, vágyott a nagyságra. Számára is tanulás lehetett a krisztusi tanítás, amely most is igaz: „aki közöttetek nagy akar lenni, legyen a ti szolgátok”. (Mt 20,26) Csak így lehet ellenállni minden kísértésnek és gonosznak ebben a világban.

Vitaindító kérdések:

1. Van-e a mai ige által említett igazi öröm a keresztyén ember életében, vagy csak tettett mindaz, amit kifelé mutat? (Meghasonlott lelkű tanítványok vagyunk-e?)

2. Tudunk-e szívvel-lélekkel figyelni az igére, vagy csak testileg vagyunk jelen, s gondolataink valahol messze járnak (barátok, a hét végi program, az iskolai gondok, családi problémák, udvarlás stb.)?

3. Mit gondoltok, hogy miért hódít napjainkban annyira az okkultizmus, a keleti misztika, a New Age mozgalom, a sátánizmus?

4. Gondoltatok-e arra, hogy a horoszkóp, amit lehet, hogy nagyon is ártalmatlannak tartotok, szintén az okkultizmus egyik formája, ami lassan megfertőzte az emberek tudatát, hisz a kereskedelmi rádiók, újságok naponta, hetente bemutatják jövőnket a horoszkóp által megjósolt anyagi és egyéb sikereinket vagy balsikereinket? A keresztyén embernek tudnia kell, hogy jövője, sikerei egyedül Isten kezében vannak, és csak Ő tudhatja azokat előre!

5. Hogyan kaphatok Szent Lelket?

6. Mit lehet tenni a korrupció ellen? Nagyon elcsépelet gondolat, de mindenki észreveheti, hogy az erre a célra hozott törvények keveset érnek, a megbízott hatóságok pedig nem tudnak vagy nem akarnak semmit sem tenni. A keresztyén ember hogyan veheti fel a harcot az ellen, és vajon milyen lesz ez a harc? Szélmalmokkal harcolok, én maradok alul, vagy erkölcsi győztesként tudok kikerülni belőle?

Presbiteri bibliaóra

A presbiteri óra tematikája

2. Következetesség a szolgálatban. Csökönység vagy rugalmasság.

Bibliamagyarázat: Hartmut Bärend: *Új tájékozódás – jövőkép váltás*. ApCsel 16,6–10.

Isten terveinek tiszteletben tartása.

Kitartás az adott szó, a leadott szavazat mellett.

Ha a többség leszavazott, hogyan kell működnie a konstruktív ellenzéknek? Isten tervei nem szenvedhetnek csorbát!

Hartmut Bärend

Új tájékozódás – jövőkép váltás

Alapige: Apostolok Cselekedetei 16,6–10

Időszerű gondolatok

Életünk során újra és újra olyan helyzetekkel találkozunk, amelyekben arra kérdezzük rá, vajon tudjuk-e tovább folytatni munkánkat úgy, mint eddig? Egy feladat befejeződni látszik, s mindjárt egy új kihívás vár ránk. Ezzel nyomás nehezedik reánk, és mi nem tudjuk meddig megy ez így. Mit tegyünk? Mikor lesz távlatváltozás? Honnan ismerem fel ezt?

Bibliai síkok

Pál apostol második missziói útjának kezdetén van. Ő tulajdonképpen nem akart mást tenni, mint a gyülekezeteket erősíteni és Jeruzsálemhez kapcsolni, hogy aztán a szomszédos területeken tovább dolgozzon. Ez az ő célja, erre használ fel minden erőt. Mégis más úton kell mennie. Az ő távlati megváltoztak. Az út másfelé mutat.

1. Hallhatónak lenni – észrevehetőnek lenni

Az első gondolat nincs egyáltalán a szövegben. De Pál nem tudta volna kilátásait megváltoztatni, ha nem lett volna hallható (észrevehető). Hogy ő az volt, ezt szüntelen mutatják levelei, pl. 2Kor 12,9. Az „ő füle Istennél volt, szája pedig a népnél”. Ezzel lett ő hasonló a bibliai személyiségekhez. A mi problémánk ma az, hogy mi nagyon keményen dolgozunk, *olyan elfoglaltak vagyunk, hogy Isten halk szavát egyáltalán nem halljuk meg*. Hogy a kilátásokat újra megismerjük, fontos, hogy csendben legyünk, és hogy a Bibliát nyitott füllel olvassuk.

2. Tervek és vezetés

Pál első osztályú stratégia volt. Egész könyveket írtak Pál gyülekezetszervező stratégiájáról. Meglátogatta a városokat, azután a zsinagógákat. Ha elért egy városba, akkor magától értetődően a körülötte levő területet is misszionálta. Ő stratégaként gondolkodott, de úgy, hogy közben szüntelenül Isten vezetésére figyelt. „Azokat, akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai”, írja a Római levélben. Pál képes volt felismerni, hogy „nem ereszté őket a Lélek” Ázsia földjére és Bitiniába menni. Terveit mindig Isten elé tárta, hogy azok Isten terveit nehogyan valamilyen módon kereszttezzék.

A mi problémánk az, hogy mi jó stratégiák vagyunk, de nem figyelünk eléggé Isten irányítására. A mi német egyházunk mindegyre újraszervezi az új struktúrákat, s ezáltal egyre jobban él. De a struktúrák még nem teremtenek egyházat. Gyülekezeti tanácsadókat képezünk ki, akik a gyülekezetet segítik. De Isten vezetése nélkül nem indul el a mag csírázása. Minden tervet előbb Isten „technikai minősítő vizsgája” alá kell helyeznünk, s csak ami átmegy ezen a vizsgán az az alkalmas.

3. A Lélek ereje teret ad

Az Apostolok Cselekedetei üzenetében a Szentlélek a küldetésnek, a misszióknak az egyedüli motorja. Jézus Őt küldte mennybemenetele előtt, Ő a központi személy pünkösdkor és azután az egész egyháztörténelemben. Ő készíteti a gyülekezetet a misszióra és célirányosan biztosítja az útját. Úgy, mint itt is: a Lélek megakadályozza, hogy Pál odamenjen, ahová Ő nem akarta. Pál jól érezte magát Észak-Törökországban, de neki Európa felé kellett mennie. És Pál teret adott a Léleknek. Hagyta magát feltartóztatni. „Jöjj teremtő Lélek” imádkozzuk pünkösdkor és egész évben. Ha mi ezt tesszük, akkor a következő imádság is nagyon fontos: „Óh, Szent Lélek, végy körül bennünket. Óh, Szent Lélek, téríts meg bennünket.” A Lelket bebocsátani életünkbe azt jelenti, hogy neki engedelmessé válunk. Az Ő hangjára figyelünk. Ez megtörténhet, amikor imádkozunk, miközben Isten Igéjét olvassuk, miközben az érzéseinkre figyelünk, miközben kipróbáljuk, hogy a Lélek egyenessége bennünk van-e, vagy mindent csak kényszerből teszünk. Vajon minket valamilyen kényszer irányít-e vagy pedig a szabadság?

4. A közösség keresése

Pál számára sem volt könnyű Isten Lelkét felismerni. A mi textusunk többes számot használ, a végén különösképpen „mi” formában beszél. Ebben a mi tudósításban különösen gyanítható egy sajátos forrás az Apostolok Cselekedeteiben. Mindenesetre Pál nem volt egyedül. Munkatársai mindig vele voltak, és ő egyet értett velük. A gyülekezet Pál számára mindig rendkívül nagy értéket jelentett. A gyülekezet, így mondja Pál, a legjobban megvizsgálhatta, hogy mi az Isten akarata. (Róm 12,2) Mi manapság gyakran elszigetelten élünk. Sokat beszélünk a közösségről, de mint főhivatalnokok, vezetők, gyülekezetért felelős személyek nem éljük azt. „Boldogok azok a térdek, amelyek az oltár előtt egyedül megállnak” – mondja a berlini ember. De ez nem egy egészséges megállapítás. Valamennyiünknek szükségünk van a közösségre. Gyakran mások jobban tudják, hogy mi a helyes az én számomra. Ezért meg kell engednem nekik, hogy az éle-

tembe bekukkintsanak. De nem kell magamat, életemet lemezítelenítenem előttük, hiszen Isten Lelke velem jár, velünk jár. De a „consolatio fratrum et sororum”, a testvérek biztatása mégis az egyik legfontosabb tanmezeje marad a keresztyén gyülekezetnek.

5. A válságok és esélyek

Biztos, hogy nem volt könnyű az apostol számára a saját útját megváltoztatni. Biztos, hogy krízisen ment át. De ő engedelmeskedett. Megkockáztatja a válságot, mert ő már gyanít valamit: ő tudja, hogy minden válságban ott lapul egy új lehetőség. Új esély tárulkozik fel. Ezt a saját életünkben is fel tudjuk ismerni. A látószög megváltoztatása, a perspektívaaváltozás mindig válságot hoz magával, egyfajta nyugtalanságot, a biztonságból való kiszakadás állapotát. De a föld (ország), ami előttünk terül el, nyitott. Válság és lehetőség a kínai nyelvben ugyanazt jelenti. A mi témánk Európa: a kontinens távlatai szerint való nyitás válságot jelent, de ugyanakkor óriási lehetőséget is! Ugyanígy egy gyülekezet életében is a távlatok válságot idézhetnek elő, de új, nagy lehetőségeket is tárhatnak fel.

6. Szeletekre bontott misszió

Pál még nem tud mindent, mint a macedóniaiak, akik álomban hívták őt: „Gyere hozzánk és segíts nekünk.” Még nem tudja, hogy küldetése egész Európára kiterjed. Ez jó számára. Csak így képes lépésről lépésre előrehaladni. A hegycsúcsot látva nem kell mindenről lemondania. Milyen jó, hogy mi az elején nem tudjuk, mi az, ami ránk vár, amikor egy új ajtó felnyílik. Istené az áttekintés, mi pedig csak a következő szakaszért vagyunk felelősek. „A tegnap elmúlt, a holnap még nincs itt, de ma megsegít az Úr.” (H. Bezzel)

7. A küldetésben való bizonyosság

Egy fontos szó ott áll a textus végén: Pál és az ő munkatársai szabadságot nyernek az új úton való elindulásra. Bizonyosak voltak új megbízatásuk felől. Számukra világossá vált: az ő útjuk és Isten akarata megegyezik. (Róm 8,16)

Mi is arra kell törekednünk, hogy a mi útjaink is Isten útjával megegyezzenek. A teljes megbizonyosodás érdekében rendelkezésünkre áll a határozottság, a békesség és a nagy öröm. Ezért az új távlatokkal az új életszakaszra bátran mondhatjuk: „Uram te hívtál minket, és ezért vagyunk mi itt.”

Fordította:
Vinczéné Pálfi Judit
Nagyvárad–Csillagváros

Keresztelési igehirdetés

Pitó Zsolt

Bágy

Nekem adatott minden hatalom..., tíveletek maradok minden napon

Alapige: Máté 28,18–20

Kedves szülők, keresztszülők, kedves testvéreim!

Krisztus parancsának engedelmeskedve hoztátok ide ezt a kisgyermeket. Hálásak vagytok, s szeretnétek Isten áldását kérni gyermeketek, keresztyermeketek életére. Jézus most hozzátok szól a felolvasott ige által. Ezek a szavak egykor hódolatra készítették a tanítványokat. Ismerték Jézust: a Mestert, a Tanítót, a Megváltót. Jézus most új dicsőségben áll előttük. Jézus király. Ővé minden hatalom mennyen és földön, a látható és láthatatlan világban. Ők már eddig is láttak valamit ebből a hatalomból. Látták a meggyógyuló betegeket, látták a halottak feltámasztását, tanúi voltak a tenger lecsendesítésének. Most a feltámadott Úrral találkoznak. Örülnek, hogy látják Királyuk hatalmát, és hogy ők is odatartozhatnak az Ő Országához.

Talán a ti helyzetetek is hasonlít a tanítványokéhoz. Sok mindent tudtok már az Úrról. Sok mindent hallottatok Róla. Lehet, hogy már sokszor megtapasztaltátok hatalmának nagyságát. Most ti is a Király előtt álltok, Akié minden hatalom. Tudtok-e ti is örülni ennek a találkozásnak? Örültök-e annak, hogy megszólít titeket?

Krisztus a felolvasott Igében parancsot ad a tanítványoknak. Nektek is szól a Király parancsa, amelyet egykor a tanítványainak adott: „tegyétek tanítvánnyá minden népeket” Számotokra úgy hangzik most ez a parancs: tegyétek tanítvánnyá ezt a gyermeket. A Király parancsolja ezt, aki ki akarja terjeszteni az Ő Országát minden népekre, így erre a gyerekekre is. Lehet, hogy ez a parancs kérdéseket ébreszt bennetek. Szüksége van a Királynak ránk, s a gyermekünkre? Miért? Mit adhatunk mi Neki? Rá kell döbbsenetek, hogy nem Neki van szüksége rátok, hanem nektek van szükségetek Rá. A keresztség arra mutat, amit Jézus tett érettünk, és amit tenni akar velünk. Emlékeztet a mi bűneink miatti tisztátalanságunkra, de egyben Jézus vérére is, amely lemossa bűneinket és helyreállítja az Atyával való közösséget.

Igaz, milyen csodálatos ez a Király? Nemcsak ránk van gondja, hanem a következő nemzedékre is! Nemcsak titeket enged magához és fogad kegyelmébe, hanem a ti gyerekeiteket is. Gondol rájuk és gondoskodik a még beszélni nem tudó, magatehetetlen gyerekekről is. Azt szeretné, hogy a ti családotok a gyerekekkel együtt az Ő Országához tartozzék. Krisztus kiterjeszti az Ő Országát reátok, de a feladatot nektek adja, hogy gyermeketeket tanítvánnyá tegyétek.

Ezt a feladatot vállaljátok most, a keresztelés alkalmával. Felelősségetek, hogy megismertessétek ezzel a kisgyerekekkel az Ő Királyát, megtanítsátok arra, hogy mit tett Jézus érte, s azt is, hogy mit akar Isten az Ő életével. Meg kell taníttatni őt imádkozni, Igét hallgatni, Igét olvasni, és Istennek engedelmeskedni. Urunk ezt így mondta: tegyétek tanítvánnyá őt. Nem tudjátok teljesíteni ezt a feladatot, ha magatok is nem vagytok tanítványok! Csak úgy ismertethetitek meg gyermekeitekkel a Krisztus akaratát, ha ti is keresitek vezetését és engedelmeskedtek annak! Csak úgy taníthatjátok meg őket imádni Királyukat, ha ti is imádjátok Őt!

Lehet, hogy most nehéznek látszik a rátok váró feladat. Az Ige utolsó mondatában Krisztus csodálatos ígéretet tesz: „Ímé, én veletek maradok minden napon.” Nem vagytok magatokra gyerekek tanításában, nevelésében. Veletek van az Úr, aki a feladatot adta. Kérhetitek Tőle az erőt és a bölcsességet. Beszélgethettek vele, hallhatjátok szavát, meggyőződhetek hatalmáról és szeretetéről. Naponként gyakorolhatjátok az engedelmisséget.

Maradjatok meg minden nap a Király szolgálatában és a vele való közösségben! Mutasson engedelmisségetek, hűségetek az Ő hatalmára! Tanítsátok meg ezt a gyermeket is az Ő dicsőségére élni! Ámen.

Esketési ígehirdetés

Szakács János

Bethlen

Rebeka így felelt: elmegyek!

Alapige: 1Mózes 24,50–61

Kedves vőlegény és menyasszony, tisztelt násznép! Egy szép történetnek, Izsák házasságának hallottuk a legizgalmasabb részét. A tulajdonképpeni leánykérést, amikor a leendő menyasszony igent mond a kérőknek.

Ti már túl vagytok ezen az izgalmas pillanaton és ennek következményeként itt álltok az Úristen színe előtt egymás mellett. Mielőtt a mulatozás elkezdődne, ami ilyenkor természetes, hallottuk a felolvasott igéből, figyeljünk komolyan Istenre. E rövid néhány perc alatt, hosszú, hosszú évekre szóló tanácsot és biztatást kíván nektek adni.

I.

Lában és Betuél felismerésével kezdődik az ige, mégpedig azzal a felismeréssel, hogy „Az Úrtól indult el ez a dolog” – mármint ez a házasság. Azt mondják, nem akarnak beleszólni, mert ha valóban az Úr készítése ez, akkor úgymint hiábavaló minden igyekezetük. Alázattal elfogadják azt, amit az Úr indított.

Ez az Úr akarata, készítése iránti alázat a ti családjaitokban is megvan. Nagyon jó, hogyha a családtagok, a fiatalok szülei, testvérek úgy érzik „az Úrtól indult el ez a dolog” Ez mindenképpen segítség, emberi biztonság a későbbi házasesetben. Azonban az adhat házaseseteteknek igazi tartást, ha ti magatok is elfogadjátok ezt a felső irányítást.

Továbbá látnunk kell, hogy az Úr senkinek sem fogja meg a kezét, és nem kíséri oda a másikkhoz. Nem kényszeríti Rebekát sem. Ő maga dönt: „elmegyek” – mondja. Pedig a családtagok próbálják az elmenetelét késleltetni. Az mondják: „hadd maradjon még!” Nem olvastam a történetből, de biztos vagyok benne, hogy Rebekának és családtagjainak elméjében ott kavargtak az olyan kérdések, hogy: vajon meg tud-e védeni engem ez a szolga az úton? Vajon lesz-e a sivatagban elég élelem, víz, nem jobb-e nekem egyelőre az itthoni biztonság?

Nagyon sok barátotok van jelen a gyülekezetünkben. Közülük többen talán így gondolkoznak: jó, még maradok, tíz napig, egy évig vagy kettőig. Mintha az a hang vált volna uralkodóvá gondolkodásukban, hogy vajon meg tud-e védeni? Vajon lesz-e munkahely, lesz-e lakás? Vajon nem jobb-e az itthoni kényelem, az anyám főztje? És nem kell hordoznom egy család gondozásának a felelősségét?

„Az Úrtól indult a dolog”, s ha valóban Tőle indul, akkor Ő az áldását is ígéri. Ezt a Rebeka anyja és bátyja nagyon jól tudják, mert mindketten megáldják őt.

II.

Értékes ajándékokat fogtok majd kapni az est folyamán. Tudnotok kell azonban, hogy ezekkel a földi ajándékokkal csak akkor élhettek igazán, ha Isten áldása lesz rajtatok. Ezért az áldásért fogunk nemsokára együtt imádkozni szülők, testvérek, nagyszülők, s mi mindnyájan. Ne gondoljátok, hogy Rebeka ilyen szempontból kiváltságos helyzetben volt. A ti szüleitek, testvéreitek és nagyszüleitek ugyanúgy féltenek benneteket és ugyanolyan őszintén jót kívánnak az Úristentől nektek, mint az ő szülei.

Ezt azonban nem elég nekünk kérnünk. Az áldást el is kell fogadnunk. Tudom, hogy ti nem csak a szokásnak engedtetek, amikor ide eljöttetek, hanem hittel várjátok Isten áldását. Kívánom, hogy ez a felfelé való nyitottság az együttélésetek idején is megmaradjon, hogy tudjatok majd évek múlva is kézen fogva eljönni a templomba, ahogy ez az udvarlás ideje alatt történt. Mert az a család, amely Isten felé nyitott, nem csak „kap a jóból eleget”, hanem tovább is tudja azt adni, ezzel ő maga áldássá válva a nagycsalád és a közösség számára.

Rebeka és Izsák házassága az Úrtól indult és sok küzdelmen keresztül az Ő áldásának pecsétjét hordozta. A fiakban pedig visszaköszönt az ő hitük és Istenbe vetett bizalmuk. Végül azt kívánom, hogy a ti hiteteket örököljék majd utódaitok, és hozzátok hasonlóan ők is hordják majd lelkeikben magukon Krisztus képességét. Ámen.

Temetési igehirdetés

Orosz Gusztáv István

Hagymásbodon

Bizodalmunk van az ítélet napjához

Alapige: 1Korinthus 13,8a; 1János 4,16–17

Ha most a felolvasott bibliai versekből az elhangzott négy szóra gondolunk: „soha el nem fogy”, egész lényünkkel tiltakozunk az ellen, amit ez a négy szó kifejez. Nem soha, hanem minden percben elfogy valami a világból. Semmi sincsen, ami ne fogyna el. Minden elfogy, minden odalesz, minden elmúlik. Elfogy a fény és jön a sötét este. A nap lebukóban van. Még egy rövid óra és elfogy a mai nap. Elfogynak, odalesznek a színek. A tavasz szép zöld színét felváltja az elmúlás, a halál sárga színe. Elfogy az erő. A kis falevelek, ha sárgultan is, de belekapaszkodnak az ágba, hogy egy titokteljes percben erejük fogytán lehulljanak az őszi avarba. A koporsó mellett ennek az elfogyó, elmúló létnek félelmes fájdalma tölti el a szívünket. Nem az fáj, hogy elmúlik a nap, hogy odalesz a fény, hogy jön az este, mert tudjuk, hogy újra feljön a nap, az éj sötétjét a reggel világossága váltja fel. Tudjuk, hogy ha le is hull az őszi falevél, tavasz következik, s akkor ismét minden az élet színeibe öltözik. Az fáj, amiről a koporsó beszél, hogy elfogy az emberi élet ideje, hogy megsárgul az emberi orca, hogy elfogy az emberi erő, hogy koporsóba hanyatlak az egykor erős, derűs, reménykedő emberi test. Bizony elfogy az emberi élet színével, erejével, idejével. Elfogyott íme az emberi élet, amelyet így ismertetek: drága szerettünk. Orcája, színe megsápadt, munkás két keze lehanyatlott, beszédes ajka elnémult, életereje meglankadt. Elfogyott életének ideje, napjai, órái. Elfogyott az az idő, amíg együtt lehettetek velem, kedvesei. Elfogyott a házastársi idő boldog

együttlétének a szakasza. Elfogyott az idő visszahozhatatlanul, amíg a testvérek, rokonok, barátok belenézhetettek értelemről és jó kedélyéről beszélő szemébe. Az idő lejárt, az életidőnek vége. Megsötétedik ilyenkor a lelkünk, s vérző szívünk ezt kiáltja: minden elfogy. Az igében felcsendül egy bizonyosságtevő szó. Az ellenkezője annak, amit érzünk és elszomorodott szívvel gondolunk. Nem mindenről, hanem a szeretetről mondja az apostol, hogy az soha el nem fogy. Ha ezt az Igét ígéretnek tekintjük, akkor sokan, akik mögött ott áll egy-egy kedvesük tovatűnt emberi élete, elmondhatjuk, hogy van ennek az Igének egy olyan emberi vonatkozása, amely arról szól, hogy kedveseink tovatűnő emlékéből az marad meg s a legtovább fénylik, amelyet e szó fejez ki „szeretet”. Lehattünk e földön bölcs, okos emberek, lehattunk kiváló, szorgos kezű, nagy ügyességű munkások, munkánk, szolgálatunk minden emlékével szemben messzevilágítóan a szeretetük marad meg. Akiben szeretet volt, ennek emléke őrződik meg legtovább az elköltözés után a szívetekben. Nemcsak hogy megőrződik, hanem megtisztul, kifényesedik és tovább él a hátramaradók lelkében. Az a szeretet, amely odafűzött a megboldogulthoz, nem szűnik meg az idővel, hogy elnémul az ajak, hogy nem láthatjuk többé szeme felénk csillanó fényét. Bennetek is, társa, gyermeke, testvérei az él a legtovább, amennyi szeretettel voltatok és vagytok a megboldogult iránt. Ez a szeretet teszi széppé, áldottá az elköltözött emlékezetét az elkövetkező időben. A szent ige azonban nem azt mondja, hogy a szeretet mindennél tovább megmarad, hanem azt mondja, hogy a szeretet soha el nem fogy. Ami emberi ezen a földön: elfogy. Annak a szeretetnek az emléke, amelyet a lelkünkben hordozunk a megholttal kapcsolatban csak addig marad meg, amíg e földön élünk. A kései utódok lelkéből kivesz. Van egy hely azonban, ahol nincs elmúlás. Ez az Isten és az Ő országa. Ott megmarad a szeretet is. Az a szeretet, amely Isten szerint való. Hogy a mi szeretetünkből mi felel meg az Isten mértékének, ezt Ő dönti el. De Isten irántunk való szeretete nem fogy el és megmarad mindörökké. Ezt a szeretetet, Istennek a Jézus Krisztusban kijelentett szeretetét nézzük hitben a koporsónál. És bizodalmonk van, ahogy az Ige mondja, az ítélet napjához. Bízunk a bűnbocsánatban, a test feltámasztásában, s azzal a hittel állunk meg a koporsónál, hogy a halállal nem ér véget az élet. „Mert amint Ő van, úgy vagyunk mi is e világban.” Hogy is volt Ő ebben a világban? Meghalt és feltámadott, hogy általa élete legyen minden benne bízó, benne reménykedő, Őt szerető gyermekének. Ez az a szeretet, amely soha el nem fogy!

Isten szeretete töltsé el szíveteket. Ez adjon reménységet az üdvösségre és ez kapcsoljon egybe a kereszthordozásban. Ámen.

Alkalmi igehirdetés

Varga Károly

Koltó

Örök tűz

Alapige: 3Mózes 6,13

Bibliaolvasás: 1Királyok 8,22–30

Ahol a Nagyszőlő utolsó nyúlványai belesimulnak a Máramarosi-havasok ölelésébe, Erdély és a Partium határáról hozom magam s a koltó-katalini gyülekezet szeretetteljes köszöntését e jubileumi istentiszteletre.

A kórossal kiegészített jelenlét az apostoli felhívásnak szeretne eleget tenni: „örüljete az örülőkkel” (Róm 12,15), illetve „...hogyan együtt felbuzduljunk tinálatok egymás

hite által...” (Róm 1,12) E felbuzdulás drága forrása Isten Igéje, mely a mai napon hangsúlyozottan irányítja figyelmünket az Ő hajlékéra, csillagtornyú Sionunkra. Arra a helyre, melyről az Isten háza után vágyódó szív így áradozik: „Mert jobb egy nap a Te tornácaidban, hogysen ezer másutt; inkább akarnék az én Istenem házának küszöbén ülni, hogysen lakni a gonoszok sátorában.” (Zsolt 84,11)

I.

Templomot építeni Istentől kapott kiváltság. Kell a tiszta, nemes emberi szándék. Nélkülözhetetlen a hívek, vagy manapság a külföldi testvérgyülekezetek önzetlen támogatása. De ez mind nem elég. Hiába született meg Dávid szívében, értelmében a templomépítés magasztos gondolata, hiába volt adott minden gazdasági, társadalmi feltétel. Az isteni döntés így szólt: „...a te magod... fog házat építeni az én nevemnek” (2Sám 7,12–13)

125 évvel ezelőtt Szamosújvár református magyar népe is bizonyára így kapta az isteni kiváltságot, hogy az Apafi Mihály fejedelem által befogadott örmények alapította városban templomot építsen. A megbízatás kiváltságának azonban párosulnia kell a sok imádsággal végzett munkával, áldozathozattal. Úgy, ahogy ezt egykor a költői ihlet megfogalmazta:

„Emeljük hát a megkezdett falat!
Ha szent a cél, érette szent a munka.
Egy téglát, testvér! – nem leszünk magunkra,
Ne félj, – segítő társkéz még akad!
S ha mi kihullunk, jönnek majd az újak,
De a falaknak nőni kell tovább,
Amíg tetős templommá tornyosulnak:
Mert a Nagyépítő, kinek hatalma
E világ csillagboltú templomát
Fölépítette, ő is ezt akarja.”

II.

S még ez sem elég!

A megépített templom őrzéséhez, továbbörökítéséhez a zsoltáros rajongása is kell: „...a te házadhoz való féltő szeretet emészt engem...” (Zsolt 69,10) Ha tetszik, az kell: „a tűz szüntelen égve maradjon az oltáron, és el ne aludjék”.

Számunkra, Krisztus gyermekei számára metaforikus ez a klasszikus ószövetségi rendelkezés. Mózes népe azonban még ennek szellemében tekintett a templomra, oltárra, az örök tűzre, s remélte a bűnbocsánatot.

Mi az újszövetség népe vagyunk: nincs oltárunk és rajta tűz, örökmécsesünk sincs. De van Krisztusunk, aki a Golgota „oltarán” emésztette el magát, „...hogy valaki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen”. (Jn 3,16) Van olyan templomunk, ahol, ha ketten vagy hárman összegyűlnek az Ő nevében Ő is jelen van. Ezért értékelődik át számunkra a templom, benne azzal az „örök tűzzel”, melyről Reményik így verselt: „...örök tűzzel álmodik a szívem. / Egy lángot adok, ápdol, add tovább, / És gondozd híven.”

Kádár Ferenc

Utolsó ítélet

Akkor
elvéteik tőlünk
minden pótcselekvés.
Nem menekül
zavart pillantásokba
a szem,
nem rejtőzik
szégyent törő kéz mögé
az arc,
más elfoglaltságunk
sem lesz többé:
ráérősen állunk.

Akkor eltávozik tőlünk
a kérdés joga –
csak vallani lehet.

Akkor
elvéteik tőlünk
mindaz, mit szereztünk,
csupán amitadtunk,
az lehet kezünkben.

Mindent eláraszt akkor a félelem.
Mindent eláraszt akkor a békeség.

III.

Kedves testvéreim! Tisztázandó tehát a hálaadó emlékezés perceiben: az itt és most élő nemzedék tud-e ilyen lobogással templomára tekinteni? Lobog-e itt „szüntelen” a Megváltó, az egymás iránti szeretet tüze? Továbbra is marad-e az a hely, ez az ősi hajlék, ahol „minden erők tömörülnek”? Ahol „szüntelen égve marad” az anyanyelvünk, hagyományaink, népünk iránti szeretet tüze.

Sajnos sokszor azt kell tapasztalnunk számaláng az a fellobbanás, amit egy-egy ünnepi, történelmi pillanat gerjeszt. Ennél több kell, főleg ott, ahol még szárnyalhat a zsol-tár, mert Isten népe nem fogyott el. Bizony sok helyen a drámai népességfogyás miatt lobban el az oltáron a tűz. Ha valahol, akkor itt a Mezőség peremén naponként imádkoznunk kell: óvjon Isten minket a marosszentimrei templom víziójának általánossá válásától. S akkor újabb 125 év múlva, utódaink boldog vallomással állhatnak az Úr elé Adyt idézve: „évek jártak, csaltak / s tűzünk nem lohadt”. Ámen.

(Elhangzott Szamosújváron, a templomépítés 125. évfordulóján.)

A lapot alapította: D. dr. Csiha Kálmán és Nagy László
Főszerkesztő: Jenei Tamás
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza
Készült a Református Egyház Misztótfalusi Kis Miklós
Sajtóközpontjának nyomdájában
Felelős vezető: Tonk István
Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos
Olvasószerkesztő: Sztranyiczki Mihály
Számítógépes szedés, tördelés: Szabó Magdolna
ISSN 0254-4458

